

Birlik

25

BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!

6 AĞUSTOS 1979
FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Faşist Terörün Kaynağı Resmen Açıklanırken

**Sosyal
Demokrasinin
"MHP'li
Seçim"
Hesapları
Gaflettir**

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu Seçimlerde İşbirliği Önerisini Tekrarladı

3-4 Ağustos arasında çalışmalarını tamamlayan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu ve İl Başkanları ortak toplantısı sonucunda yayınlanan bildiri:

«Güncel bir siyasal olay olan seçimleri sınıfsal ve ulusal baskıya, faşizmin ve gericiğin saldırılarına karşı ilerici güçlerin ortak mücadelesi yolunda değerlendirmek gerekir. Bu nedenle seçimlerde güçlerimizi birleştirmeli, her türlü gericiğin karşısına beraberce çıkmalıyız. Egemen güçlerin böl-yönet politikasını boşa çıkarmanın yolu solun işbirliğinden geçer.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi sol da birlik uğruna izlediği samimi ve kararlı politikasıyla seçimlerde solun işbirliğini önermiştir.

Bir kez daha tekrarlıyoruz ki: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, birlikten yana politikasıyla seçim işbirliğine hazırdır.

Burjuvazinin sömürü ve baskıyı artırma girişimlerine karşı seçimlerde işbirliği, milyonlarca emekçinin ivedi bir özlemidir. Birlik özemlerini önemsemeyerek bu göreve sırt çevirenler halkımıza hizmet edemezler.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi olarak, işçilerin, emekçilerin, milyonlarca çalışan insanın baskı ve sömürüden kurtulmaları için mücadele eden bütün kuruluş ve kişileri, solda yer alan partileri, sendikaları, kooperatifleri, mesleki ve demokratik kitle örgütlerini bir kez daha seçimlerde işbirliğine ve dayanışmaya çağırıyoruz.»

önce, 14 Nisan tarihi itibarıyla tüm ilçelerde ilçe örgütü kurulmuş ve kuruluşları İçişleri Bakanlığına intikal ettirilmiş olan il sayılarını esas alınıyordu.

14 Nisan tarihinde İçişleri Bakanlığı nezdinde Partilerin tüm ilçeleriyle örgütlenilmiş il sayıları şöyledi: CGP 39 TSİP:23, DP:23, TİP:21, TBP:17 SDP:17

Bilindiği gibi geçtiğimiz aylarda burjuva partilerinin hepsi anlaşarak yeni seçim tasarısını hazırladıklarında, siyasal partilerin seçimlere katılma koşulunu zorlaştırmak istemişlerdi. Asgari 15 ilde tüm ilçeleriyle örgüt olma zorunluluğu, önce 20 ile daha sonra da 23 ile çıkarılmak istendi. Fakat önceden de yazdığımız gibi, yasa değişikliği tasarısı kanunlaşmadan önce, TSİP ilk olarak 20 il barajını, sonrada 23 il barajını aştı. Ayrıca tüm ilçeleriyle TSİP örgütlenmesinin yapıldığı fakat bunların bazı illerde bir iki yerel mülki amirlerin keyfi tutumu nedeniyle henüz yapılmadığı 9 il daha vardı. Ve o ilçelerdeki teşkilat kuruluş mazbataları TSİP Genel Merkezi tarafından İçişleri Bakanlığına verilmisti.

Böylelikle, bakanlık, TSİP'in 23 il barajını aştığını görmüştü. Bakanlığın hiyerarşisinden edindiği veriler ve TSİP Genel Merkezi'nin bakanlığa verdiği diğer 9 ildeki mazbatalar dikkate alındığında, seçimlere katılma koşulu 15 ilde iki katına dahi çıkarılmış olsaydı, bu yeni yasa TSİP'in seçimlere katılmasını önlemeyecekti.

Böylelikle, burjuvazi sosyalizmin seçimlerde parti olarak temsil edilmesini önlemeyeceğini anladığı için, tam örgütlü il barajını arttırmakta fayda görmedi.

Bu şekilde, TSİP kararlı bir mücadeleyle burjuvazinin bu yeni engeli koymasını önledi. Sadece kendisinin değil, soldaki diğer bazı partilerin de demokratik haklarını korumuş oldu.

14 Nisan tarihine kadar kuruluşu Bakanlıkça resmen teşkil edilmiş örgütlü iller sayısına bakıldığında, soldaki partiler arasında sadece TSİP'in konulmak istenen 23 il barajını aştığı görülür. Bir başka deyimle, bu barajı 15'den 23 ile çıkarmak isteyen burjuvazinin bu gayretini boşa çıkaran TSİP olmuştur. Ve TSİP kuru lafla ya da demec yoluyla değil, bizzat kendi örgütsel etkinliğiyle ve somut iş yaparak, bu engelin konulmasını önlemiştir. TSİP bu yeni engeli aşmakla kendi arkasından gelen 23 il engelini 14 Nisan'da aşamayacak olan sol partilerin de önünden bu engeli fiilen kaldırmıştır.»

«CHP'den Umudunu Kesenler Sosyalizme Yönelmektedir»

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI AHMET KAÇMAZ'IN SEÇİM DÖNEMİNİN BAŞLAMASI NEDENİYLE VERDİĞİ DEMEC

«Halk Partisi'nin 1.5 yıllık iktidarı halkımızı hayal kırıklığına uğratmıştır. Hükümet, ekonomik bunalıma çare bulamamış, kuyruklar uzadıkça uzamış, yoklara yeni yoklar eklenmiş, fiyatların baş döndürücü yükselişi devam etmiştir. CHP, halkımızın demokratik özemlerine sırt çevirmiş, tüm vaadlerini unutmıştır. Suçluluğu bütün kanıtlarıyla ortada olan faşist hareket karşısında aciz kalmıştır. Halkımız CHP'nin «umut» olamayacağını bu hükümetle daha iyi kavramış ve yeni arayışlara yönelmiştir.

Seçimlerin önemi bu noktada düğümlenmektedir. AP ve ortakları yurtaşın hoşnutsuzluğundan ve sıkıntılarından yararlanarak seçimlerde Hükümet'i devirmeyi hesaplamaktadırlar.

Ama milyonlarca emekçi, Türkiye'yi 70 sent'e muhtaç edip kendilerine yeni yeni sömürü ve baskıdan başka şey getirmeyen Milliyetçi Cephe'yi unutmamıştır. AP ve yandaşları CHP'ye oy verenlerin yeniden kendilerine yöneceklerini bekliyorlarsa çok aldanıyorlar.

Öte yandan CHP'den de umudunu kesenlerin bu seçimleri umursamamaya veya boykot etmeye hakkı yoktur. AP ve yandaşlarının hesapları boşa çıkartılmalı, yeni bir MC hükümetine geçit verilmemelidir. Bu da, CHP'den desteğini çekenlerin sosyalizme yönelmeleriyle sağlanabilir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi demokrasiden yana olanların işbirliğini ve dayanışmasını savunmaktadır. Emekçilerin hayati çıkarlarını yansıtan Partimiz'in bu çabalarının halkımız tarafından destekleneceğine inanıyoruz tamdır.»

TSİP Gönen İlçe Örgütü Toplantısı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Gönen İlçe örgütü, parti üye ve sempatizanlarıyla birlikte halktan davetlilerin de katıldığı «Seçimde İzlenecek Parti Politikaları» konulu bir toplantı düzenledi. 31 Temmuz Salı günü sağlık emekçilerinin tahsis ettiği salonda yapılan toplantıya çok sayıda partili ve davetli katıldı.

İlçe yönetim kurulunun, toplantının amacını anlatan açıklamasından sonra, Parti Merkez Yürütme Kurulu üyesi Hüseyin Hasançebi, TSİP'in seçimlere ilişkin politikalarının esasları üzerinde duran bir konuşma yaptı. Genel olarak demokrasilerde seçimlerin emekçi halk güçleri açısından taşıdığı öneme işaret eden Hasançebi sözlerini özetle şöyle sürdürdü:

«Emekçi halk kitleleri açısından seçimler, siyasal ve demokratik yönelimlerin açığa vurulduğu elverişli bir platformdur ve ülke politikasında etkinlik kurup geliştirmenin yollarından biridir. Özellikle işçi sınıfımız açısından seçimler, bağımsız sınıf çıkarlarının siyasal ifadelendirilişi olarak büyük önem taşımaktadır. Umutların ve gerçek kurtuluşun seçimlere bağlanamayacağı gerçeğini geniş halk yığınlarının gözünde açığa çıkarmak, bu alanda yer tutarak ve egemen sınıf güçlerinin oyunlarını ve hesaplarını bozarak mümkün olacaktır.»

Konuşmasında, işçi sınıfının siyasal birliğinin ve genel olarak solun birliğinin sağlanması için TSİP'in gösterdiği somut çabalara işaret eden Hüseyin Hasançebi, bu konuda

karşılaşılan olumsuzlukların -bugün olmasa bile yarın mutlaka aşılabileceğini belirtti ve TSİP'in birlik politikalarının sadece doğru bir formülleştirme değil, aynı zamanda emekçi kitlelerin somut talepleri olduğunu söyledi. Hasançebi konuşmasını şöyle bağladı:

«Özellikle önümüzdeki Kısmi Senato ve Milletvekili Ara seçimleri demokrasi güçleri açısından bir dönemeç olacaktır. Halk güçlerinin görevi, kendi sonucunu yine kendi politikasıyla tayin etmiş olan Ecevit Hükümeti'nin karşısına dikilmesi muhtemel gerici siyasal formüllere geçit vermemek ve bu kararlılığını, seçimlerde sol'un başarısı olarak somutlaştırmaktır. Kuşku yok ki, bunun için emekçiler tercihlerini, sosyal demokrasinin iflâs etmiş politikaları yönünde değil, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin öncülerini ve özellikle bu mücadelede sınıf güçlerimizin birliğini gerçekleştirme çabalarında başı çeken TSİP'in politikaları yönünde kullanmalıdırlar. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin politikasına omuz vermek ve seçimlerde TSİP'i desteklemek, sosyalist ve demokratik güçlerin birliğinin ve birlikteliğinin sağlanmasına doğrudan katkıda bulunmak anlamına gelmektedir.»

Toplantıdan sonra Parti lokalinde, üye ve sempatizanlarla ortak bir toplantı daha yapılmış, seçim çalışmalarının yerel ve somut biçimleri üzerinde durularak görev bölüşümü ve çalışma programı saptanmıştır.

AHMET KAÇMAZ Terörün Kaynağı Milliyetçi Hareketidir

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Parti'nin İstanbul'da başlayan Genel Yönetim Kurulu toplantısını açış konuşmasında faşist zorbalığın kaynaklandığı merkezlerin tam anlamıyla açığa çıktığına dikkati çekerek şunları söylemiştir:

«Faşist milliyetçi hareketin zaten yüklü olan dosyası alabildiğine kabarmıştır. Dün MHP'nin üç yöneticisi için sıkıyönetim mahkemesi suç duyurusu yapmıştır. MİSK yöneticileri silahlı çete kurmaktan yargılanmaktadır. Yüzlerce MHP'li, ülkücü, komando hakkında idama varan mahkûmiyetler verilmekte, dava açılmakta, soruşturma yapılmaktadır. Demokrasie son vermeyi hedefleyen sistemli cinayetlerin, faşist milliyetçi hareketten kaynaklandığı, kamuoyunun yıllardır bildiği bu gerçek kesinlikle kanıtlanmıştır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi yıllardır beri şiddetin esas merkezlerine karşı etkili bir mücadele verilmeyeceği sadece kaatil kovalayarak saldırganlığın, zorbalığın önünün alınamayacağına dile getirdi. Ne kadar haklı olduğumuz bir kez daha anlaşılıyor. Şimdi yapılacak olan açıktır. Suç örgütleri kapatılmalı, elebaşları adalete teslim edilmelidir. Bu noktada «kapatıldığı takdirde oylar şuraya gider» küçük hesaplarıyla vakit yitirilemez.»

Konuşmasının daha sonraki bölümünde sıkıyönetimin sürmesinin demokratik bir seçimle asla bağdaşmayacağını belirten Kaçmaz «sıkıyönetimin daha fazla uzatılması kesinlikle önlenmelidir» demiştir.

«Öncülük Lâfla Değil İşle Olur!...»

Yüksek Seçim Kurulu, 14 Ekim Kısmi Senato Seçimlerine katılacak siyasal partileri resmen açıkladı. Bununla ilgili olarak TSİP Merkez Seçim Bürosundan Abdüsselam Suvakçı şu açıklamayı yaptı:

«YSK kararı seçimlerden altı ay

ECEVİT'in Törenleri ve Kitlelerin Talepleri

Seçim yasakları başlamadan önceki günlerde Başbakan Ecevit'in seçim bölgesi dahilindeki birçok il ve ilçede jet hızıyla yürüttüğü «temel atma» törenlerinde dinleyiciler genellikle Ecevit'in hoşlanmadığı ilerici ve demokratik sloganları kullandılar. Bunlar arasında **Kahrolsun Faşizm, Faşizme Geçit Yok, MHP-ÜGD Kapatılsın** sloganları en yaygın olanlarıydı.

Burjuva politikacılarının son yıllardır yaptığı bu tür temel atma törenleri, gerçekte birer tören niteliğinde değil, iktidardaki partinin ya da partilerin mitingleri halinde sürer gider. Bu defa da Ecevit'in yaptığı diğerlerinden farklı olmamıştır.

Başbakan Ecevit'in son mitinglerdeki sloganlardan hiç mi hiç hoşlanmadığı açıkça bellidir. Bu hoşnutsuzluk özellikle Bitlis'de fazlasıyla kendisini göstermiş ve törenden sonra emniyet «operasyon»a girişmiştir. Bu cümleden olarak 22 kişi «yasak sloganlar» iddiasıyla gözaltına alınmışlar, bunlardan 14'ü tutuklanmış, ayrıca Bitlis TÖB-DER, DDKD ve DHKD şubeleri valilik tarafından süresiz kapatılmıştır.

Bu olay da, ulusal demokratik hak ve özemler üzerindeki yoğun egemen milliyetçi baskıların sosyal demokrasi eliyle uygulananlardan biridir. «Özgürlükçü» olduğu iddiasıyla övünen Ecevit, yurttaşların doğal hakları olan ve onların taleplerini dile getiren sloganlara yasak koymakta, «yasak slogan» adı altında TÖB-DER ile iki ulusal demokratik gençlik örgütünü süresiz kapattırmaktadır.

Sayın Ecevit ve maiyeti «Halklara Özgürlük» ve benzeri ulusal demokratik sloganlardan fazlasıyla rahatsız olmuşlardır. Onların ne denli «özgürlüksever» olduklarının yeni bir kanıtı ise gözaltına alınma ve tutuklanma işlemlerindeki «yasak sloganlar» iddiasıdır.

Demokratik bir anlayışın ve asgari düşünce özgürlüğü gereğinin «yasak slogan» diye bir kavram tanımadığını «batı demokrasilerini savunan» Ecevit en az bizim kadar iyi bilir. Ama ne var ki, kendisi bu demokrasiye sadece lafta sahip çıkar. Özde ise egemen burjuvazinin özellikle tabulaştırdığı çok önemli demokratik konularda hep diğer burjuva siyasetçileri gibi davranır.

Kaydedilmesi gereken ikinci husus da şudur: Yapılan tören bir CHP mitingi değildir. CHP'nin parti olarak düzenlediği bir mitinge başka grupların gidip CHP dışı sloganlar atmalarını biz de olağan karşılamayız. Ama burada söz konusu olan toplantı CHP mitingi değildir. Ve o toplantıdaki sloganlar birtakım sorumsuz ve maceracı grupların sloganları da değildir. O sloganlar kitlelerin ulusal demokratik özemleridir, gaspedilmiş en temel insan haklarının dile getirilmesidir.

Başbakan, «temel atma töreni» vesilesiyle gidip yurttaşlara seslenmiştir. Dinleyici yurttaşların Başbakanı alkışlamak ya da onun hoşuna gidecek sloganları bağırarak zorunluluğu yoktur. Tam tersine yurttaşların böylesi toplantılarda taleplerini dile getirmeleri en doğal haklarıdır.

Ecevit geçmiş yıllarda «Umudumuz Ecevit», «Halkçı Ecevit» gibi sloganlara fazlasıyla alışmıştır. Ama, kendi partisinin düzenlediği bu tür mitinglerde, Ecevit'i alkışlamak amacıyla oraya gitmeyecek kalabalıkların olduğunu, olması gerektiğini, bilmesi gerekir. Böylesi mitinglerde ya da törenlerde, yurttaşların görevi Başbakanı alkışlamak olmadığı gibi, tam tersine, yurttaşların Başbakandan ya da diğer bakanlardan hesap sorma hakları vardır.

Kaldı ki Bitlis'de ulusal demokratik sloganlar bahane edilerek tutuklananlar, mitingde kargaşalık çıkarmak gibi bir tutuma da girmiş değillerdir. Yurttaşların böylesi mitinglerde devlet yöneticilerini protesto etmek hakları bile varken, ve bu da demokratik bir hak iken, izleyiciler böyle bir tutuma girmemişler, sadece mazlum milletin haklarını, özem ve istemlerini dile getiren sloganlar öne sürmüşlerdir.

Sonuç ise şovenizmin yeni bir baskısı, yeni bir saldırısı olmuştur. Ve bunun da adı Ecevit'in sözlüğünde «demokrasi»dir. Hem de — her ne demekse — «özgürlükçü demokrasi»... Şayet burjuva demokrasisinin «özgürlükçü» olanı bu ise, acaba özgürlükçü olmayan «demokrasi» nasıldır diye sormak gerekir. CHP'nin demokrasi anlayışının ne olduğunu sosyal demokratlar dışında, geniş kitleler artık çoktan anlamaya başlamışlardır. Daha şimdiden sosyal demokrasi kitleleri kandırıp yanıltmasının bedelini ödemeye başlamıştır. Sosyal demokrasinin şaşaalı, bol alkışlı ve «umut»lu günleri çoktan sona ermiştir. Bu nedenle, Sayın Ecevit ve diğer devlet yetkilileri, tüm yurttaşlara açık böylesi törenlerde, alkış değil, başka şeyler görmeye ve beklemeye kendilerini hazırlamalıdır.

Sayın Ecevit'in en sinirlendiği sloganların başında gelen «Halklara Özgürlük» sloganı acaba niçin bu denli şimşekleri çekmektedir? Şayet, soyut ve genel planda Sayın Ecevit'e «Halkların Özgürlüğüne karşı mısınız?» diye sorulsa, hiç kuşkusuz «Asla» diye cevap verecek, ve soyut anlamda halkların özgürlüğünü savunacaktır. Bu soruyu biraz daha somutlayıp, örneğin, «Batı Sahra halkının özgürlüğe kavuşmasını istiyor musunuz?» diye sorulsa, Sayın Ecevit, hararetle Sahra halkının özgürlüğünü, ulusal kurtuluşunu savunacaktır. Filistin için de, Zimbabve, Na-

mibia, veya Güney Afrika için de Ecevit, oradaki halkların özgürlüğünü savunacaktır.

Ama bu slogan Türkiye'de söylendiğinde, maazallah büyük bir suç işlenmiş olacaktır. Ecevit'e Türkiye özelinde bu slogan hakkında ne düşündüğü sorulsa, diğer gerici güçlerden farksız olarak, bu sloganı hemen «bölücülük» diye niteleyecektir.

Burjuvazinin yayın organlarından Maocu Aydınlik gazetesi başta olmak üzere bazı gerici gazeteler Bitlis'de dile getirilen sloganlar arasında Kürtçe sloganların da bulunduğunu ve bu arada «Kürtlere Özgürlük» anlamına gelen «Kurdara Azadi» sloganının bulunduğunu söylemektedirler.

Yurttaşların kendi ana dillerinden konuşmaları nasıl ki suç değilse, kendi ana dillerinden slogan söylemeleri de suç olamaz. Yasalarda böyle bir hüküm yoktur. Tam tersine, TC uyruğunda olmakla birlikte, Türk olmayan yurttaşların ana dilden konuşma, yayın, eğitim hakları Lozan Antlaşması ile ve daha sonraki BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Roma Sözleşmesi ve Helsinki Belgesi ile uluslararası planda güvence altına alınmıştır. Ama Türkiye'de bu haklardan sadece Rum, Ermeni, Musevi azınlıklar yararlanabilmekte, sayıları on milyondan fazla olan Kürt yurttaşlara bu haklar yasaklanmaktadır.

Sayın Ecevit kendisinin solcu olduğunu iddia eder. Oysa bu asgari demokratik hakları, en doğal insan haklarını savunmak için solcu olmaya bile gerek yoktur. Örneğin, İspanya başbakanı Adolfo Suarez, solcu değildir. Kendisini solcu olarak da tanıtmaz. Olsa olsa bir burjuva liberalidir ve Avrupa'daki siyasal yelpazeye konduğunda, politik eğilimi merkez sağ karakterdedir. Buna rağmen, bu merkez sağ eğilimli başbakan, İspanya'daki ulusal topluluklardan Katalonların ve Baskların ulusal demokratik haklarına düşman değildir. Katalonyalı bir mitingde Katalonca sloganlar kullanılmasına ve şu anda özerk statüye sahip Katalonlara Özgürlük İstenmesine karşı çıkmaz.

Ne var ki, kendisini «solda» ilân eden Ecevit, ulusal sorun konusunda Adolfo Suarez'in de kat kat gerisindedir ve bu konudaki tutumu Demirel'den farklı değildir.

Özet olarak, Bitlis'deki miting sonrası «operasyon» her yanıyla anti-demokratiktir. Bu uygulama, sadece öz olarak değil, biçim olarak da yasa dışıdır. Çünkü miting olaysız sona ermiş, miting izleyenler ve sloganları dile getirenler herhangi bir olay çıkarmadan uygar ölçüler içinde kalmışlardır. Ama miting bittikten sonra polis, TÖB-DER, DDKD ve DHKD binalarını basarak, oralarda bulunanları gözaltına almış, bunların çoğu daha sonra tutuklanmıştır. Vali bununla da yetinmeyip bu dernekleri kapatmıştır. Ne gözaltına alıp tutuklama işleminin, ne de dernek kapatma işleminin yasalara sığan hiçbir yanı yoktur. Bu uygulamalar, anti-demokratik yasaları da aşan, bütünüyle keyfi ve güdümlü niteliktedir.

Sayın Ecevit'e özellikle hatırlatmak gerekir ki, Türkiye Cumhuriyeti Lozan Antlaşmasına, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine, Avrupa İnsan Haklarını Koruma Sözleşmesine ve Helsinki Senedine imza atmıştır. Ve hükümet orada yazılı hükümlerin tümüne uymak zorundadır. Türkiye'deki tüm demokrasi güçleri ise o belgelerdeki ilkelerin çiğnenmesine karşı demokratik mücadele vermekle yükümlüdürler.

Sosyalistler ve tüm demokratlar şovenizmin her türlüüne karşı çıkmakla görevlidirler. İnsan haklarının bir kısmına sahip çıkıp, diğerlerinin çiğnenmesine göz yummak, egemen güçlere karşı verilen genel demokratik mücadelenin bütünsel görevlerini ve gereklerini görmemek demektir.

Bu nedenle, burjuvazinin hangi siyasi partisinden gelirse gelsin, şoven ve özümlemeci baskılara karşı durmak, sosyalistler başta olmak üzere tüm ilerici-demokratik güçlerin ödevidir.

Ve şu nokta da iyi bilinmelidir ki, hiç kimse, hiçbir egemen güç, halkın taleplerinin öne sürülmesini önleyemeyecektir. Her türlü halk talebi, ancak onlar gerçekleştikten, o haklar elde edildikten sonra, o talepler hakka dönüşüp hayata geçtikten sonra sona erer. Hangi baskı ve zor yöntemi uygulanırsa uygulansın halk kitleleri kendi özem ve istemlerinden vazgeçmezler. Bu taleplerin başında gelen özgürlük talebi de, özgürlük nihai ve tam olarak gerçekleşinceye kadar sürer.

Nasıl ki, burjuvazi ve emperyalizm, dünyanın birçok ülkesindeki özgürlük mücadelelerini bastırmaya muktedir olamamışsa, nasıl ki, burjuvazi dünyanın birçok ülkesinde, özgürlüğün en tam bir şekilde gerçekleştiği sosyalizmin önüne geçememişse, nasıl ki, gene dünyanın birçok ülkesinde ulusal bağımsızlık emperyalizm tarafından önlenememişse topyekûn ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi sürecinde güncel demokratik istemlerin gerçekleştirilmesinin de önüne geçilemeyecektir. Ve halk güçleri bu güncel mücadelelerden geçerek nihai kurtuluşa mutlaka ulaşacaklar, sömürünün ve zulmün bulunmadığı gerçek barış ve kardeşlik toplumunu kuracaklardır.

TABAN FİYATLARI! EMEKLİLERİN YOKSULLAŞMASIYLA BOY ÖLÇÜŞEĞEK DÜZEYDE DEĞİL

Hüseyin Hasaıcebi

Ecevit Hükümeti tarım ürünleri taban fiyatlarını 1978 yılı içinde çok düşük düzeyde tutmakla yetinmemiş, aynı politikasını 1979 yılının ilk altı ayında belirlemek zorunda olduğu taban fiyatlarıyla da sürdürmüştü. IMF'ye ve hükümetin eline bakan tekelciler güven vermek için güdülen bu politika, geçtiğimiz hafta içinde açıklanan taban fiyatlarına bakıldığında, terkedilmiş gibi gözükmetedir ve ya öyle gösterilmek istenmektedir.

Fındık, pamuk, incir ve üzüm için tesbit edilip açıklanan taban fiyatlarının ilk bakışta geçen yıla kıyasla önemli sayılabilecek bir rakamsal artışı dile getirdiği söylenebilir. Başta tekelci sermaye çevreleri olmak üzere, hükümetin «akıl hocaları», fiyatların yüksek tutulduğunu belirtiyor ve «istikrar» yoluna girmiş ekonomimiz için bunun iyi sonuçlar vermeyeceğini savunuyorlar.

Tarım ürünlerinin taban fiyatlarına, tekelcilerin ve hükümetin, biçimi değişik ama mantığı aynı yoldan yaklaştıkları bilinmektedir. Hükümet tekelcilerin çıkarlarıyla seçim hesaplarını bir noktada birleştirmeyi umarken, sermaye çevreleri, taban fiyatlarının hiç değilse kendilerinin göz diktikleri fonları etkilememesini, hattâ bu ürünlerin, dışsatımlarından doğacak kârlarla tekelcilere yeni olanaklar sunabilecek kadar düşük fiyatlarla alınmasını istemektedirler.

Ecevit Hükümetinin tesbit ettiği taban fiyatlarındaki rakamsal artışın ise, aslında, tekelcilerin çıkarlarını zedelemeyecek düzeyde olduğu açıktır. Bu fiyatlardan IMF'nin bile kuşku duymayacağı söylenebilir. Çünkü, söz konusu ürünlerin niteliğine ve dünya piyasasındaki fiyatlarına bakıldığında görülecektir ki, üreticiler aleyhine ve «satıcılar» (devlet ve özel teşebbüs) lehine önemli fiyat farkları vardır. Ve bu ürünler Türkiye'nin kolaylıkla pazar bulduğu bir kaç ürünün tamamını oluşturmaktadır.

O halde, taban fiyatlarında görülen rakamsal artışlar, hükümet için, üreticilere verilmiş bir taviz değildir. Aynı şey tekelciler ve dış kredi kaynakları için de söz konusudur. Son bir yılda pamuk ve fındıkta dünya fiyatları önemli oranda yükselmiştir. Yüzde 40'a varan bu yükselişe yüzde 60'a yakın fiyat artışlarıyla incir ve üzüm eşlik etmiştir. «Satıcılar» —yani devlet ve tüccar— bu artışları kazanacaklardır. Ve onlar zaten yüzde 100'e varan fiyat artışlarıyla kazandıklarını da bir kere daha kazanacaklardır ve böylece hep onlar kazanacaklardır!

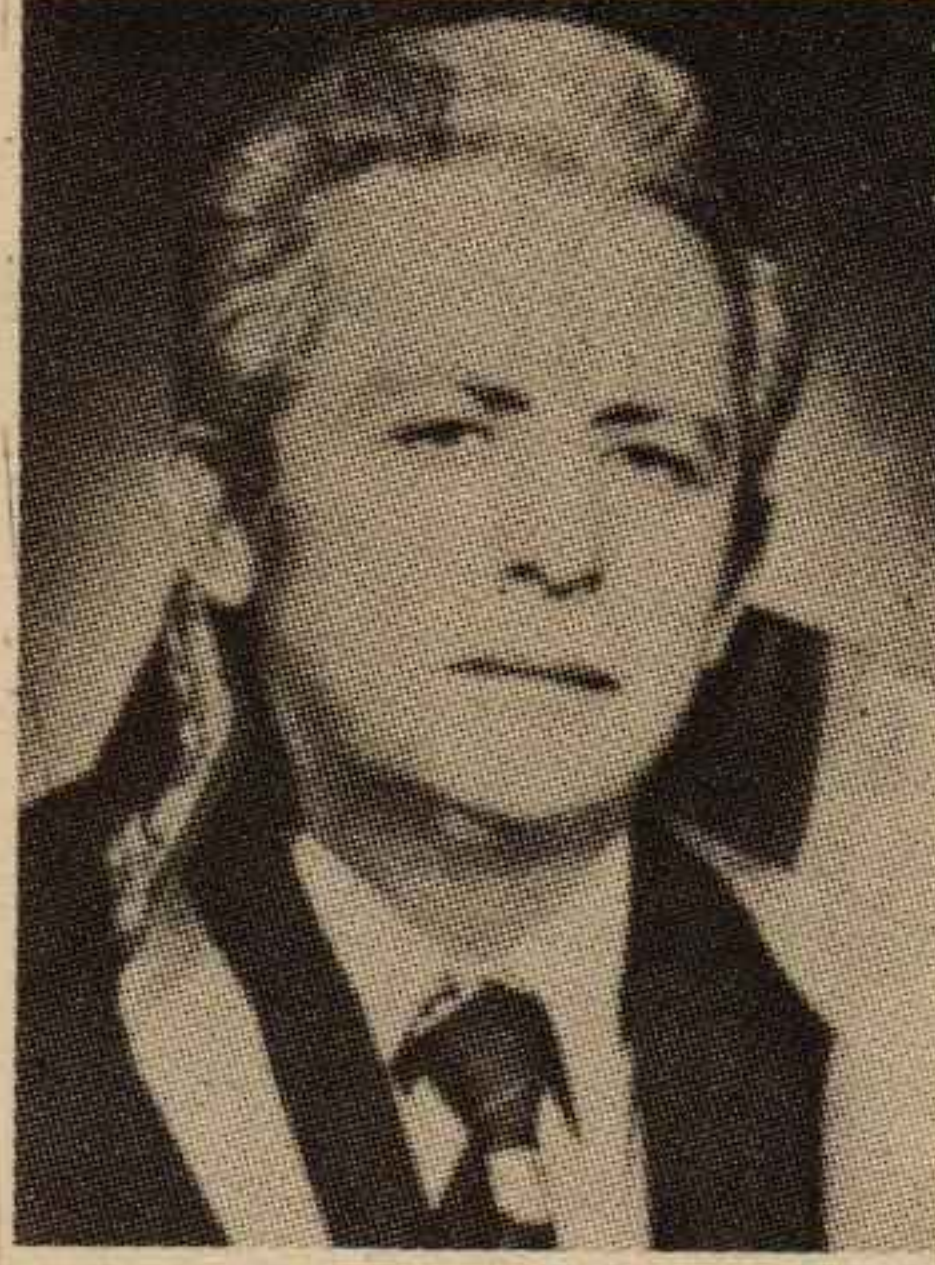
Üstelik bu ürünlerin elde stoku yoktur ve yüksek fiyatlarla alıcıları hazır. Doların, tarım ürünleri için 35 TL'de tutulan kur değerini 47 liraya zorlayacak her hangi bir nesnel baskı olmayacaktır. Ama buna karşılık, doların 35 TL yerine 47 liradan işlem görmesinden yararı olan ihracatçı tüccarın ve böyle olmasını tercih eden IMF'nin baskıları beklenmelidir. Ama bu baskılara karşı direnmenin kolaylığı ve haklılığı da mevcuttur. Kısacası, hükümet söz konusu tarım ürünlerinin dış satımında önemli bir avantaja sahiptir ama bu avantajını emekçilerden yana kullanmaktan kaçınmıştır. İlan edilen taban fiyatlarının düzeyi bunu gösteriyor.

Öte yandan taban fiyatlarındaki yüzde 75-100 arasında değişen artışların geniş köylü yığınları açısından ne ifade ettiği de sorulmalıdır. Cevabı bellidir ve en kısa sürede bizzat üretici yığınlar bunu yaşayarak öğrenmiş olacaklardır: Daha da yoksullaşma!

Türkiye'de son bir yıl içindeki fiyat artışları, enflasyon üreticinin eline geçen büyük bir bölümünü dünden götürmüştü! Eğer kârlırsa onu da önümüzdeki ayların fiyat artışları götürecektir. Aldığı parayla önümüzdeki yılın geçim giderlerini ve yeniden üretiminin harcamalarını karşılamak zorunda olan köylünün bu yeni taban fiyatlarıyla «düş» çıktığını iddia etmek bir yana, rahat soluk alacağını bile söylemek mümkün değildir.

Kısaca, taban fiyatlarındaki artış oranı, kırlardaki yoksullaşma hızıyla boy ölçüşecek düzeyde değil. Kazançlı çıkan yine tekelciler olmuştur. Üreticinin sırtından geçinen aracılar olmuştur. Dünya fiyatlarının bundan sonra da yükseleceği, taban fiyatlarıyla ihracat fiyatları arasındaki sürekli büyüyecek olan farkın üreticinin değil, vurguncunun cebine gireceği biliniyor.

O halde, taban fiyatlarının düzeyi sosyal demokrasiye seçim malzemesi verse bile kır yoksullarına vermiyor!

Halkın işine, ekmegine ve özgürlüğüne kasteden faşist mihrakların öldürttüğü işçi sınıfının yakın dostu değerli demokrat, ilerici hukuk adamı DOĞAN ÖZ.

Faşist Milliyetçi Harekete Bir An Dahi Soluk Aldırmak Halka İhanettir

Faşist terörün siyasi mihrakı MHP'nin suç dosyaları kabarmaya devam ediyor. Son olarak, Ankara Savcı yardımcısı Doğan Öz'ü öldürmekten sanık ülkücü - faşist İbrahim Çiftçi, Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından idama mahkûm edildi. Mahkeme heyeti, ilerici - demokrat savcı yardımcısı Doğan Öz'ü, önceden planlayarak ve kargaşalık çıkarıp halkı katletmek amacıyla örgütlenip suç ortağı ülküdaşlarıyla birlikte öldürdüğünü tespitle İbrahim Çiftçi'yi oy birliğiyle idama mahkûm etti.

Mahkeme Heyeti, ayrıca, üst düzeydeki MHP yöneticilerinin de olaya karıştıklarını belgelerıyla tespit ederek, bu kişiler hakkında suç ilanı yapılması talebiyle Sıkıyönetim Komutanlığına başvurdu. Kararda sözü geçen MHP yöneticileri, Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve MHP Genel Başkan vekilleri Yaşar Okuyan ve Nevzat Kösoğlu'dur. Mahkeme heyeti, bu kişilerin suça azmettirme ve örgütlenme suçlarını işlediklerini kanıtlarıyla birlikte karara geçirdi.

MHP'nin faşist terörün siyasi yönlendiricisi olduğu bu olayla bir kez daha belgelenmiştir. Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinin bu kararı, ilk olmadığı gibi tek de değildir. Sürüyle mahkeme kararı, tutanağı, bir o kadar soruşturma evrakı, MHP'nin faşist terörle ilişkisini, bu partinin tümüyle Anayasa'ya ve yasalara aykırılığını, ayrıca karanlık emellerini ve demokrasiye kastedici eylemlerini açık bir şekilde resmen belgelemiştir, belgelemektedir.

Zaten herkesçe malûm olanı resmen onaylayan bu belgeler, MHP'yi ve yan örgütlerini derhal kapatmaya, sorumlularını lâıyk oldukları cezalara çarptırmaya yeter de artar bile. Bunun için gerekli olan siyasi ortam da, giderek daha da olgunlaşmaktadır. Emekçi halkımız, faşizmin tıynetini, bugün düne göre çok daha net ve çok daha yaygın bir şekilde görmektedir. Ayrıca, MHP'nin tecriti için çok elverişli imkânlar doğmuştur. Şimdi mesele, geniş halk yığınlarının faşizme duyduğu hıncı örgütölü, yaygın ve etkin şekilde anti-faşist mücadeleye kanallize etmek, faşist Milliyetçi Hareketin tecrit sürecini hızlandırmak, en güçlü şekilde faşist siyasi odağın üzerine üzerine yürümektir.

Artık, faşist Milliyetçi Harekete bir an dahi soluk aldırarak, yani anti-faşist mücadeleden yan çizmek,

MHP ve yan örgütlerinin dağıtılması, halk düşmanı sorumlularının cezalandırılması için harcanacak çabalara ayak bağı olmak, hele hele son zamanlarda sosyal demokrasinin alet olduğu türden «klama çabalarına» girişmek, tek kelimeyle halkımıza ihanettir. Anti-faşist vaatlerle işbaşına gelen sosyal demokrasi, her tarafından kan damlayan, yasadışı MHP'nin seçimlere de katılmasına, olağan bir partiyimş gibi seçim imkânlarından yararlanmasına, meşrûlaşma ve aklanma çabaları için bu platformu — televizyonu ve radyosuyla — kullanmasına göz yumduğu takdirde, bu davranışının bedelini ağır ödeyecektir.

«Niyet Mektubu» Neyi Yansıtıyor

Uluslararası Para Fonu'na verilen «Niyet Mektubu»nun tam metni geçtiğimiz hafta içinde basında yayınlandı. Yuvarlak ifadeler ve yer yer de teknik terimlerle boğulan Niyet Mektubu, yine de sosyalistlerin öteden beri işaret ettikleri hususları açık bir şekilde belgelemektedir. Bu belge, sosyal demokrasinin ekonomik tercihleri, yönelimleri ve icraatı açısından da bir ibret belgesidir. Aslında bu konuda uzun boylu söz etmeye de gerek yoktur. Zira, Türk Sanayici ve İşadamları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Feyyaz Berker'in, «Niyet Mektubu»nun yayınlanmasından bir gün sonra ANKA Ajansı muhabirine verdiği demeçte, «Niyet Mektubu TUSİAD politikasını yansıtır» demesi, her şeyi açıkça gözler önüne sermektedir.

Evet, tekelci Berker haklıdır. Niyet Mektubu, tekelcilerin görüşlerinin önerilerinin, dayatmalarının ve taleplerinin bir yansımasıdır. Sadece yansıması değil, tekelci dayatmaların ve taleplerin bir ürünüdür. Bu dayatmaların emperyalizmin IMF aracılığıyla öne sürdüğü koşullarla çakıştığı da ortadadır. Özetle, emperyalizm ve yerli ortakları buyurmuş, yerli sosyal demokrasi de imzayı basmıştır.

Hükümet, IMF'yi iknâ edebilmek için neler yaptığını, neler yapacağını, Niyet Mektubunda bir bir sıralamaktadır. Örneğin şöyle diyor «Niyet Mektubu»: «Hükümet, nominal gelirlerdeki aşırı bir artışın enflasyonu frenleme çabaları ile bağdaşmayacağına inanmaktadır. Ve 1979 yılı bütçe kanunu ile kamu görevlilerine tanınan yüzde 20 civarındaki ücret artışlarının, 1980 senesi şubat ayına kadar yürürlükte kalmasını kararlaştırmıştır. 1978'de hükümet bir toplumsal anlaşma ile ücret tespit sürecinin ana hatlarını ilan etmiş ve anlaşma sürecini kapsayan son iki yılın fiyat artışlarını giderecek ücret fiyatları da aynı gerekçelerle dünya fiyatlarına uygun tutulmuştur.» Kamuoyuna açıklanacağı için (nitekim el altından basına sızdırılmıştır) dikkatli bir üslûp kullanılmasına rağmen, bu paragrafta ne denildiğini anlamak için arif olmak gerekmez. Ücretleri toplumsal anlaşmayla dondurduk demiyor da, «son iki yılın fiyat artışlarını giderecek ücret artışları» getirdiğini söylüyor. Memur maaşlarına 1980 Şubat'ına dek zam yapmayacağını söylerken, yüzde 20'lik bir ücret artışını — sanki gerçek bir ücret artışı söz konusuymuş gibi — eklemeye özen gösteriyor. Tarım ürünleri destek fiyatlarının tespitinde, «aynı gerekçelerle» ibaresi başa konulduktan sonra dünya fiyatlarına uygun tutuyoruz deniliyor. Kullanılan yuvarlak üsluba rağmen, satırların ardındaki gerçek apaçık sırtıyor: Sosyal demokrasi, IMF'ye «emekçilerin kemerlerini iyice

«Kürt» Kelimesi TRT Sözlüğünde Yasak mıdır?

Geçtiğimiz günlerde, İran Kürdis-
tanındaki Kürt toplulukları ile mer-
kezi hükümet kuvvetleri arasında sert
çatışmalar oldu. Pek çok kimse öldü.
Ve denilebilir ki, bu olaylar son gün-
lerde sadece İran'ın değil, Orta Do-
ğu'nun en güncel olayları arasında
yer aldı.

Uluslararası nitelik taşıyan bu
haber, Türkiye'nin radyo ve televiz-
yonu da haber bültenlerinde yaydılar.
Ne var ki, İran'daki olayları sadece
TRT'den izleyenler, çatışmaların ni-
çin ve kimler arasında çıktığını bir
tutulu öğrenemediler. Çünkü TRT hü-

kümet kuvvetleri ile çarpışan güçleri
«bir etnik grup» diye niteliyordu. TRT
sözkonusu muharebelerin Kürtler ile
hükümet birlikleri arasında geçtiği-
ni söylemeye cesaret edemiyordu.

Bir yabancı için TRT'nin bu tu-
tumunu anlamak mümkün değildir.
Ama, Türkiye'de yaşayan sosyalistler
ve ileriler bunun nedenini çok iyi
bilirler. Çünkü burjuvazinin sovenizmi
ve şöven baskıları, Türkiye dışındaki
Kürt hareketlerini bile adıyla sanıy-
la veremeyecek denli ileri boyutlarda-
dır!

sıktım, daha da sıkacağım» diyor ve
bu konuda taahhüt veriyor.

Niyet Mektubu, yerli tekellerin
ve emperyalizmin fazlasıyla muzdarip
oldukları ve İMF'nin de görüşmeler
esnasında özel bir ağırlıkla üzerinde
durduğu iktisadi devlet teşekkülleri
sorununa «devletçi» sosyal demokra-
sinin nasıl yaklaştığını da ortaya
koymaktadır. Niyet Mektubu bu ko-
nuda şöyle diyor: «Hükümet... iktisa-
di devlet teşekkülleri için daha esnek
bir fiyat politikası izlemek arzusun-
dadır. Tabii bu «esnek»liğin tek yön-
lü olduğu, yani fiyatların sürekli artı-
tırılması yönünde bir esneklik oldu-
ğu, malum «üslup» gereği üstü kapalı
geçştiriliyor. Anayasa'da, kanunlar-
da, ayrıca CHP'nin resmi belgelerinde,
iktisadi devlet teşekküllerinin salt
kâr geyesi gütmemeleri gerektiği be-
lirtiliyor, ama sistemin mantığı ge-
reği — hele ki hamuru kapkaçılıkla
yoğurulmuş «bizim» — burjuvazinin
sözkonusu diğer gayeleri kabullenme-
si imkânsızdır ve «devletçi» sosyal
demokrasi de demek ki bu görüşte-
dir. Bir yandan ücretleri kısıtlarken,
bir yandan da zorunlu ihtiyaç mad-
deleri başta olmak üzere KİT mamul-
lerinin fiyatlarına astronomik zamlar
yapan sosyal demokrasinin, «bunali-
nın yükünün hakça paylaşımı» anla-
yışının ne demeye geldiği gün gibi or-
tadadır. Bu uygulamanın gerekçesi,
Niyet Mektubuna bakılırsa «tüketimi
kısıtlamaktır»! Demek ki, açık ve giz-
li açlığın dahi büyük boyutlara var-
dığı, emekçilerin satın alma gücünün
her geçen gün azaldığı, yokluğun ve
yoksulluğun başını alıp gittiği Türki-
ye'de, emekçi halk aşırı tüketim ya-
pıyormuş! Gerçek ücretleri habire a-
zalan işçiler, ayın sonunu değil, orta-
sını dahi zor getiren memurlar, her
geçen yıl durumları daha da kötüle-
şen yoksul köylüler o kadar çok tü-
ketim yapıyorlarmış ki, bunu «makul»
bir seviyeye indirmek «halkçı» sosyal
demokrasinin boynunun borcu ol-
muş!...

KİT'ler sorunu bu kadarla da
bitmiyor. Niyet Mektubu'nun dile ge-
tirdiği «istikrar programı» asıl olarak
KİT'leri hedef almıştır. Hükümet'in
ek ödenek yoluna gitmekten kaçına-
cağı, genel ve katma bütçeli kuruluş-
ların Merkez Bankası kaynaklarına
başvurmasının cüz'î bir miktarda tu-
tulacağı açıklanmaktadır niyet mek-
tubunda. Bu demektir ki, KİT'ler ken-
di başlarının çaresine bakacaklar, ya-
ni ürettikleri mallara yeni yeni zam-
lar yapılacak, çalıştırdıkları personele
daha az ücret verilecek, belki de üre-
tim kapasitelerini düşürecekler, özel
teşebbüsle rekabet imkânları da or-
tadan kalkacak. Tekellerin fahiş
kârlarına yönelip, buradan yaratıla-
cak kaynakların KİT'lere aktarımı ye-
rine böyle bir yolu benimseyen anla-
yış, sosyal demokrasinin altı okun-
dan biri olan — «devletçilik»ten mu-
radının ne olduğuna ışık tutmakta-
dır.

Niyet Mektubu, emperyalizme
bağımlılığın daha da pekiştirilmek
suretiyle devamının tescilidir. Sosyal
demokrasinin lideri, seçim öncesi ge-
zilerinde, «bütün dünyaya kendi gü-
cümüzle bunalımdan çıkacağımızı»
gösterdik ve ancak bundan sonra dış
yardım gündeme geldi,» diye nutuk
atarken, Niyet Mektubu kendisini her
satırında tekzip etmektedir. Bugüne
dek defalarca yazdığımız ve söyledi-
ğimiz gibi, sosyal demokrasi, yaygın
deyişle ekonomik «darboğaz» aşabil-
menin yolunu, başından beri emper-
yalizmin «ineyeti»nde aramış, bunun
için de İMF'nin icazeti peşinde koşup
durmuş, bunun dışında hiç bir ciddi
girişimde bulunmamış, aksine basi-
retsizliğini günbegün derinleştirmiş-
tir.

Niyet Mektubu ve buna bağlı o-
larak borç alınacak emperyalist dev-
let ve kuruluşlarla tek tek yapılacak
anlaşmalar, Türkiye'nin emperyaliz-
me bağımlılığını artırıcı mahiyette-
dir. Emperyalizmin, ülkemiz ekono-
misini istediği biçimde yönlendirip,
denetlemesi daha da kolaylaşmakta-
dır. Gerek İMF'nin dörder aylık «kon-
sültasyon»ları ve gerekse, ikili an-
laşmalarla sağlanan bağlı krediler,
emperyalizmin doğrudan güdüm ve
denetimini resmen tesis etmektedir-
ler. Ayrıca, Niyet Mektubu'nda em-
peryalizmin istekleri doğrultusunda
şekillendirilmişlerdir. Böyle olduğu
için de, Niyet Mektubu, ekonominin
belli bir süre için soluklanmasına ve
tekellerin kârlarına kârlar ekleme-
lerine yarasa da, hiç de uzun olma-
yan bir gelecekte kısır döngünün tek-
rar tüm ağırlığıyla kendini hissettir-
mesini önleyemeyecektir.

**AET İLE İLİŞKİLERİN 21.
YILDÖNÜMÜNDE**

Tekellerin Treni Kaçırma Korkusu!

Türkiye'nin Avrupa Ekonomik
Topluluğu'na üye olmak için DP dö-
neminde yaptığı 31 Temmuz 1959 ta-
rihli ilk başvurunun 21. yıldönümü ne
deniyle verdikleri demeçlerle, çeşit-
li «iş çevreleri», AET'ye tam üye olma
yönündeki taleplerini bir kez daha
koro halinde yükselttiler.

Bilindiği gibi, sözkonusu ilk baş-
vuruyu takiben 1963 yılında yapılan
Ankara Anlaşması ile, Türkiye AET
ye «ortak üye» statüsüyle katılmış ve
anlaşma gereğince tam üyeliğe geçiş
için belli bir süreyle öngörülen geçiş
dönemine girilmişti. Hatırlanacağı ü-
zere, sürekli olarak Türkiye'nin aley-
hine gelişmelere sahne olan geçiş dö-
nemi, geçtiğimiz yıl Ankara'nın talebi
üzerine dondurulmuştu. Bu arada,
Türkiye ile aynı yıllarda AET'ye baş-
vuran Yunanistan, içinde bulunduğu
muz yılın başlarında tam üye statü-

stüyle topluluğa katılmış ve İspanya
ile Portekiz de yakın bir gelecekte
tam üye olma durumuna gelmişler-
dir.

Bu gelişmeler, emperyalist ağa-
babalarıyla ortaklaşa kârlarına yeni
kârlar katmanın tatlı hülyalarını ku-
ran ve bu yüzden AET'ye tam üye sta-
tüsüyle katılmayı savunan tekeller
için «tehlike çanları» çalmaya başla-
mıştır. Tekeller, Yunanistan'ın veto
yetkisine sahip olacağı 1981 yılından
itibaren, Türkiye-AET ilişkilerinin
iyiyen iyiye sarpa saracağını düşün-
mektedirler. Veto yetkisine sahip Yu-
nanistan'ın siyasi mülahazalarla Tür-
kiye'nin AET'ye tam üye olmasını en-
gelleyebileceğinden endişe etmekte-
dir tekeller. Fakat, esas olarak işin
ekonomik yönü ilgilendirmektedir on-
ları. Türkiye ile Yunanistan'ın (ve
bu arada İspanya ve Portekiz'in) ben-
zer ekonomik yapılara sahip olmaları,
AET ülkelerine çoğunlukla aynı tür-
den mal arz etmek istemeleri, bu ara-
da metropol AET ülkelerine iş gücü
ihracı konusunda birbirleriyle yarış-
maları, vb. ekonomik etkenler, tekeli-
ci parabalabalarının paniğe kapılmala-
rına yol açmaktadır. Özetle, hayalini
kurdukları tatlı kârları Yunanistan'ın
tekeli burjuvazisine kaptırma «teh-
likesi» tekelleri telaşlandırmakta-
dır. Bunun için de, bir an önce tam
üyelik için AET'ye başvurulması ge-
rektiğini söylemektedirler.

TÜSİAD Başkanı Feyyaz Berker,
ilk başvurunun 21. yıldönümü nede-
niyle verdiği demeçte şunları söyle-
mektedir: «Şimdi yapılması gereken,
beş yıl ilişkilerimizin askıya alınması
yerine en kısa zamanda tam üyelik
için başvurup pazarlığımızı bu temel
üzerinde yapmaktır. Tam üyelik gö-
rüşmeleri başladıktan sonra Yunanis-
tan'ın vetosu durdurulabilir.» Görül-
düğü gibi, yerli tekellerin gözünü
treni kaçırma korkusu bürümüş ve
kârdan başka bir şey düşünmedikleri
için, bir an evvel AET'ye tam üye ol-
unmasını talep etmeye başlamışlar-
dır.

İstanbul Ticaret Odası Başkanı
Nuh Kuşçulu ise bu konuda daha a-
çık konuşmaktadır: «Avrupa Ekono-
mik Topluluğu ile ilişkilerimiz hakkın-
da hangi değer hükmünü kabul eder-
sek edelim (her halde parabalabalarının
çeşitli kesimleri arasındaki farklı
yaklaşımları kestediği olsa gerek)

komşumuz Yunanistan'ın tamamen
Türkiye'ye karşı güçlenmek amacıyla
(Yunanistan'daki tekellerin Türki-
ye'deki tekellerin hayalindeki kâr-
lara el koymasından bahsediyor) Top-
luluğa tam üyeliğini gerçekleştirdi-
ğini ve 1.5 yıl sonra bunun sağladığı
olanakları kullanabilir hale geleceği-
ni görmemezlik edemeyiz.» Bunun
için, Kuşçulu'ya göre, «kısa bir süre
açık olan tek yol, muhtemel bir Yu-
nan vetosunu kesinlikle önleyecek o-
lan Topluluğa katılma başvurusunu
vakit geçirmeksizin yapmak» mı?

Bugüne dek AET konusunda çı-
karları gereği ortak bir anlayışa va-
ramamış olan egemen sınıfların bu
muhtemel «tehlike» karşısında ne öl-
çüde birlikte hareket edebileceklerini
önümüzdeki dönemde hep birlikte gö-
receğiz. Ancak, başta sosyalistler ol-
mak üzere tüm halk güçlerimize, bu
gelişmeleri beklemek ve izlemenin ö-
tesinde önemli görevler düşmektedir.
AET'nin ne olup ne olmadığını ve ül-
kemize neler getirip neler götürece-
ğini en geniş kitlelere anlatmak, gös-
termek; tekellerin ve onların sözcü-
lerinin parlak lâflar ardına gizlemeye
çalıştıkları halk düşmanı çıkar he-
saplarını teşhir etmek; sosyal demok-
rasi de dahil olmak üzere burjuvazi-
nin siyasi temsilcilerinin AET savu-
nuculuklarını kitleler nezdinde mah-
kûm etmek; diğer emperyalist kuru-
luşlarla birlikte AET ile de tüm ilişki-
lerin kesilmesi yönündeki anti-em-
peryalist mücadeleyi güçlendirmek,
yaygınlaştırmak, asla savsaklanama-
yacak ve ertelenemeyecek temel gö-
revlerimizdendir.

Tekellerin iddialarının aksine,
emekçi halkımız için gerçek muhtemel
tehlike, AET'nin, bir avuç tekeli pa-
rababasının çıkarları yüzü suyu hür-
metine, ülkemiz ekonomisini, en ağır
bombardımana uğramış şehirlerden
de beter bir harabeye çevirmesidir.

Devlet Kimin Devleti?

Yürüyüş Dergisi'nin 224'cü sa-
yısında, TİP Merkez Disiplin Ku-
rulu üyesi Nermin Aksın'ın Mer-
ter'deki evinin bazı sıkıyönetim
görevlileri tarafından arandığı be-
lirtiliyordu. Görevlilerin bu anti-
demokratik uygulaması ve hatta
mevcut yasaları bile çiğneyen tu-
tumları Yürüyüş'de anlatılıyor ve
Sayın Nermin Aksın'ın durumu
protesto etmek için Başbakan E-
cevit'e yazdığı mektuba da yer ve-
riliyordu. Nermin Aksın, evinin ka-
pısının kırılarak içeri girildiğini
söyledikten sonra şöyle diyordu:

«Bu ev ki, aynı zamanda Dev-
let'imizin son kademesi olan 60 bin
nüfuslu mahallenin mülki âmiri e-
şim Muhtar İ. Aksın'ın da ikamet-
gâhidir. Böylece sıkıyönetim mah-
kemelerinde savunma görevi yapan
bir avukat baskı altında tutulmak
istenirken, ikametgâhımızın alle
reisi olan eşimin şahsında Devlet
Otoritesinin de hedef alınmasına
göz yumulmuştur.» (Yürüyüş, s.
224).

TİP kurucusu olan ve şu anda
Merkez Disiplin Kurulunda üye bu-
lunan (merkezi düzeyde yetkili du-
ruma gelmiş olan) bir partinin
devletten «devletimiz» diye söz et-
mesi ve onun otoritesini bu denli
benimsemesi ilginçtir. Daha da il-
ginç olanı, kendisini işçi sınıfımı-
zın almasıksız «partisii» ve «öncü-
sü» ilân eden bir partinin gayri-
resmi yayın organının bu bilim di-
şı, sosyalizm dışı cümlelere yer
vermesidir.

Bu nedenle, insan ister istemez
Sayın Aksın'a ve Yürüyüş'e sormak
istiyor: Bu devlet kimin devleti?

Nazi Caniler Cezasız Kalmamalıdır

NEO-FAŞİZME GEÇİT VERİLMEMEYECİK

GÜLGÜN TEZGİDER

Batı Alman Parlamentosu'nda nazilerin cezasız kalmalarını da önleyecek hükümler getiren bir kararın kabul edilmesi yalnızca Almanya'da değil, tüm dünyada anti-faşist, ilerici güçler tarafından olumlu bir adım olarak karşılanmıştır. Öte yandan, bu kararın kabulü sırasında ve öncesindeki tartışmalar, özel olarak Almanya'da, genel olarak Avrupa ve dünyanın değişik ülkelerinde neo-faşizm tehlikesini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

35 yıl önce kaleleri olan Almanya, İtalya ve Japonya'da ağır bir yenilgiye uğrayan faşizmin geride kalan tohumları, tekellerin destek ve finansmanı ile tekrar hortlatılmaya çalışılırken, işbaşında bulunan hükümetlerin «hoşgörüsü» ile de faaliyetlerini alabildiğine artırıyordular. Bugün 60 dolayında kapitalist ülkede nazi partileri ve grupları aktif olarak faaliyet gösteriyorlar. Bunun da ötesinde uluslararası neo-faşist örgütlenmelerin, ki bunların NATO ve Batı gizli, açık haberalma örgütleriyle ilişkileri kanıtlanmıştır, boy gösterdiği görülmektedir.

Neo-faşizm tehlikesinin ciddiyetini yeteri kadar kavramayarak, faşizmin bundan 35 yıl önce ağır bir yenilgi aldığı ve bugün bu örgütlenmelerin bir şey yapamayacağını düşünen burjuva demokratların küçümsedikleri bu tehlikenin boyutlarını anlamak için, bugün mevcut birtakım neo-faşist örgütlenmelere ilişkin bilgilere bakmak yeterlidir. Batı Almanya devlet güvenlik raporlarına göre 1976 sonunda bu ülkede 142 aşırı-sağ örgüt bulunmaktadır. Bu örgütlerin 18,300 üyesi olup 180.000 kadar tirajlı 109 gazete, dergi, bülten yayınlamışlardır. Bu örgütlere üye 588 kişi, eğitim, adalet, polis ve güvenlik kurumları başta olmak üzere devlet yönetim kademelerinde, üst makamlar dahil, yer almaktadırlar. 2. Dünya savaşı sonrası İngiltere'de 200 dolayında neo-faşist örgüt kurulmuştur. Bunların en büyüğü 1966'da kurulan Ulusal Cephe'dir ve seçimlerde yüzde 6'ya varan bir oy alabilmiştir. Geçen 30 yıl içinde Fransa'da 100'den fazla faşist grup örgütlenmiştir. Bunların en önde gelenleri Gizli Ordu Örgütü, Genç Devrim, Yeni Düzen ve Fransız Nasyonal Kurtuluş Cephesi adını taşımaktadırlar. Finlandiya nazilerinin lideri Siitonen 1977'de örgütünün 2500 üyesi ve 20,000 sempatisini olduğunu söylemiştir. Japonya'da neo-faşist örgütlenmeler içindekilerin sayısı 30.000'dir. İsrail'de sayıları onu aşkın faşist eğilimli örgüt bulunmaktadır. İspanya'da 100 kadar aşırı-sağ ve neo-faşist grup varlık göstermektedir. Güney Afrika'da faşist partinin 14.000 üyesi vardır. Danimarka'da neo-naziler Demokratik İttifak, Özgürlük İttifakı, Danimarka Nasyonal Sosyalist Gençliği vb. örgütlenmeler içerisinde. Norveç'te aşırı-sağ örgütler Anti-Komünist Birlik, Özgür Milliyetçiler, Norveç İlerleme Partisi adı altında mevcuttur. ABD'de neo-faşist grupların en büyükleri Nasyonal Sosyalist Beyaz Halk Partisi — bazı yerel seçimlere katılmıştır —, Amerikan neo-faşist hareketinin önde gelen isimlerinden Frank Collin'in liderliğini yaptığı Amerika Nasyonal Sosyalist Partisi, tüm neo-faşist ve aşırı-sağ grupları bir araya getirmeye çalışan Nasyonal Sosyalist Hareket, Beyaz İktidar Hareketi, kendisini Hitler'in nazi partisinin denizasırlı kolu olarak gören NSDAP-AO, ve Nasyonal Sosyalist Beyaz İşçiler Partisi'dir. Bunların faaliyetleri üzerine kısıtlama olmadığı gibi, gösterilerinde polis tarafından koruma bile görmektedirler. Pek çok polis bu örgütlerin üyesidir ve çok sayıda neo-faşist polise katılmıştır. Dünya Anti-Komünist Birliği, Asya Halkları Anti-Komünist Birliği örnek alınarak kurulmuştur. Başkanlığını Meksikalı neo-faşist Raymundo Guerra'nın yaptığı örgüt özellikle Latin Amerika'da etkindir. Savaşın bu yana kurulan neo-faşist uluslararası örgütlerin ise başında Avrupa Düzeni, Avrupa Ulusal Partisi, Dünya Nasyonal Sosyalist Birliği ve Kara Enternasyonal gelmektedir.

Faşist yönetimlerin bulunduğu Şili, diğer Latin Amerika ve Afrika ülkeleri dışında, burjuva demokrat hükümetlerin işbaşında bulunduğu ve «demokrasi örneği» gösterilen Batı Avrupa ülkelerinden neo-faşizmin demokrasi güçleri açısından ne denli tehlike teşkil ettiğini bu örneklerden görmek mümkündür. Kaldı ki canlı örneği MHP gözlerimizin önündedir.

Neo-faşizm, tekellerin beslemesi, NATO'dan CIA'ya uzanan gizli, açık askeri, haber örgütleri, ordu içinde her biri Pinochet olma özlemine ri taşıyan gerici generallerin desteği, burjuva demokratların umursamazlığı, anarşist ve maocuların karşı devrimciliklerinin yardımı ile işbaşındadır. Ancak demokrasi güçlerinin mücadelesi karşısında özellikle anti-faşist güçlerin birliğinin sağlandığı ülkelerde neo-faşizm gelişmediği gibi, gerilemektedir.

Dünya demokrasi güçleri neo-faşizm heveslilerine geçit vermeyeceklerdir.

DÜZELTME

Geçen sayımızda «Latin Amerika'da 'Devrimde Devrim mi'» başlığıyla bu yazıyı yayınladığımız yazının üçüncü paragrafında, «anti-komünist yanları gözükmemektedir» şeklinde olması gereken ibare, bir dizgi hatası sonucu «gözükmemektedir» şeklinde çıkmıştır. Düzeltir, özür dileriz.

BİRLİK

Temmuz başında Batı Alman Bundestag (Parlamentosu)'nda cinayet, nazi ve savaş suçlularına uygulanan cezaların sınırlandırılmasını kaldıran bir kararı kabul etti. Buna göre nazi, savaş suçlularının cezalandırılmaması, affedilmesi olanağı kalkmış oluyor.

Karar tüm ilerici güçler arasında olumlu karşılandı. Alman Komünist Partisi bir demec vererek Bundestag'ın kararının Almanya'daki demokratlar ve anti-faşistler için ve nazizmin savaş, katliam ve terör getirdiği tüm ülkeler için bir zafer olduğunu belirtti.

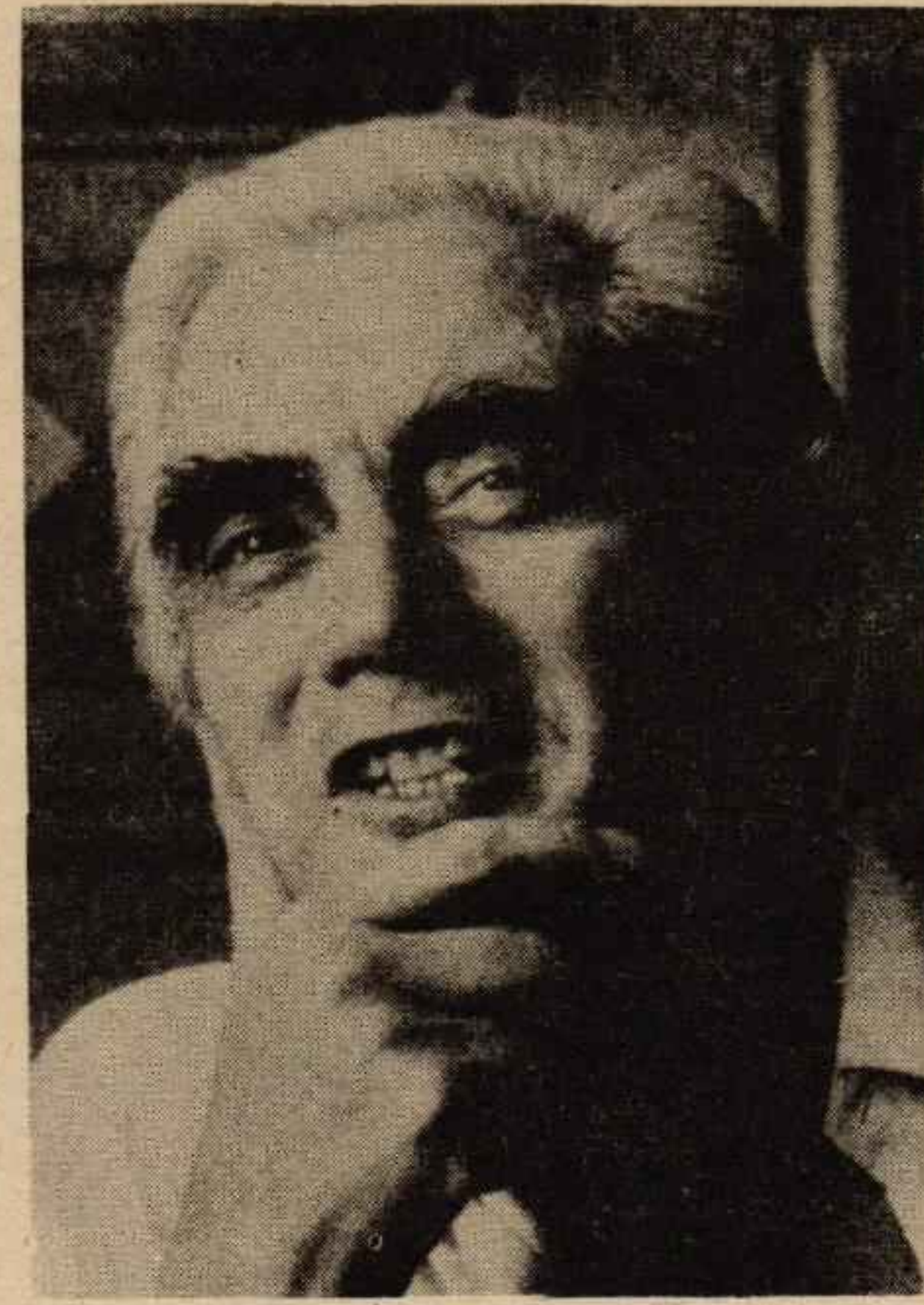
Karar etrafındaki tartışma oylamada da açıkça görüldü. Karar 222'ye karşı 255 oyla kabul edildi. Hristiyan Sosyal Birliği (CSU) üyeleri ile Hristiyan Demokratik Birliği'nin (CDU) çok sayıda üyesi karara karşı oy kullandılar.

Mücadele kararın ifadesinde de yansıdı: «sınırlama halinin cinayet ve benzeri hallerde kaldırılması» şeklindeki ifade, anti-faşist bir örgüt olan Nazi Kırımının Kurbanları Birliği'nin deyişiyle nazi canavarlıklarını adı cinayetlerle bir tutmaktı. Ancak tüm bunlar demokratik güçlerin başarısını gölgelememektedir. Nazi suçluların cezasız kalmamaları için verilen mücadele bu kararla daha da hız kazanmıştır. Batı Alman demokratları, eski SS'lerin federasyonlarının kapatılması, nazi propagandanın yasaklanması, yönetim kademelerinde, polis içinde faşistlerin temizlenmesi için mücadelelerini sürdürmektedirler.

Bundestag'ın kararı yalnızca Almanya'da değil, tüm dünya ilerici güçlerince olumlu karşılanmıştır.

Erken Seçimlere Gidilirken

CUNHAL

Mota Pinto hükümetinin Haziran başında istifasından sonra erken seçim kararı alındı. Kararın ötesinde Sol partiler demokratik örgütler, sendikalar önceki hükümetin yaptığı yanlışları üzerine giderek Anayasanın korunması ve halkın çıkarları doğrultusunda görev yapacak yeni, demokratik bir hükümetin kurulmasını ısrarla savundular. Hükümet bunalımının daha ilk gününden başlayarak Portekiz KP, tüm demokratlar, yurtseverler arasında, özellikle Komünistler ve Sosyalistler arasında yakın ve dürüst bir diyalog kurulmasına ve demokratik hükümet alternatifi oluşturulmasına çalıştı. Ne var ki, Sosyalistlerin Parlamentoda sol değil sağ çoğunluğa dayalı bir hükümet alternatifi peşinde oldukları açıkça gö-

rüldü. PSP lideri Soares, halen Parlamentoda çoğunluk durumunda olan sol güçlere, Komünistlerle işbirliğine dayalı bir hükümet kurma yerine sağcılara kolaylıkla ödün verebileceğini gösterdi.

Erken seçimlere gidilirken gerici-lerin, 25 Nisan 1974 sonrasının ilerici kazanımlarını güvence altına alan Anayasaya saldırıları da iyice arttı. Sosyalistler ve Komünistlerin ağır bastığı şimdiki parlamentonun seçmenin iradesini yansıtmadığı; şimdiye kadarki hükümetlerin bir şey yapmadığı yolundaki gerici propaganda Devlet Başkanı Eanes'in hükümet bunalımına son verme gayretlerini engelleyerek Meclisin feshi ve erken seçime gidilmesini isteyen sağcılar Demokratik ittifak adı altında bir seçim bloku oluşturdular. Sosyal Demokrat Parti, Katolik Sosyal Demokratik Merkez ve Parlamentoda temsil edilmeyen Monarşik Halk Partisi'nin oluşturduğu ittifak Parlamentonun şimdiki yapısına karşı çıkarak ve erken seçimden başka hiç bir öneriye yanaşmayarak seçimlerde sol çoğunluğu edecek bir sonuç için çalışıyor. Ağırılık verilen sağcı propaganda, Anayasa değişikliği için referandum yapılmasına ilişkin. Anayasada referanduma yer verilmediği halde sağcılar Anayasasının «kollektivist ruhu»nun değiştirilmesi için referanduma gidilmesini istiyorlar. Ve yine yoğunluk kazanan bir diğer propaganda gerici-ler Devlet Başkanı Eanes'in istifa etmesini talep ediyor. Sağcılar Başkan Eanes'in tekrar aday gösterilebileceğini ancak bunun için anayasaya aykırı referandum ve erken seçimi kabul etmesi gerektiğini belirtmişlerdi.

Bu pazarlık karşılığında Eanes'e oy verileceği söyleniyor.

Sağcılar erken seçim gerginliği artırıcı taktiklere de ağılık veriyorlar; halkta geleceğe ilişkin belirsizlik ve şimdiki durumun süreceği yolunda bir huzursuzluğun kendilerine yardım edeceğinden hareket ediyorlar.

Mevcut Parlamentodaki çoğunluğa dayalı bir demokratik alternatif hükümete katılmaya hazır oldukları-

nı belirten PKP Genel Sekreteri Cunal bunun mümkün olmaması halinde bir yarı-dönem seçimlerine karşı çıkmayacaklarını, ancak bu seçimlerin Anayasaya uygun olarak gerçekleştirilmesinin son derece önemli olduğunu söylemiştir.

Erken seçimlere gidilirken Portekiz'de ilerici güçler, sağcıların tehlikeli planlarını boşa çıkarmak için çalışmaktadırlar.

Hindistan'da Yeni Hükümet ve Sol Birlik

Hükümet üyelerinin çoğunun istifası ve Janata partisinin Mecliste çoğunluğu yitirmesinden sonra istifa eden Morarji Desai yerine, hükümeti kurmakla görevlendirilen Charan Singh, yeni Bakanlar Kurulu'nu açıkladı. Ancak yeni hükümeti bekleyen sorunlar, başlangıçta hiç de kolay çözülecek gibi görünmüyor. Halktan yana, sol güçleri yanına alan ve radikal dönüşümleri hedefleyen (başta toprak reformu olmak üzere) politikanın bir an önce uygulanması gerekiyor.

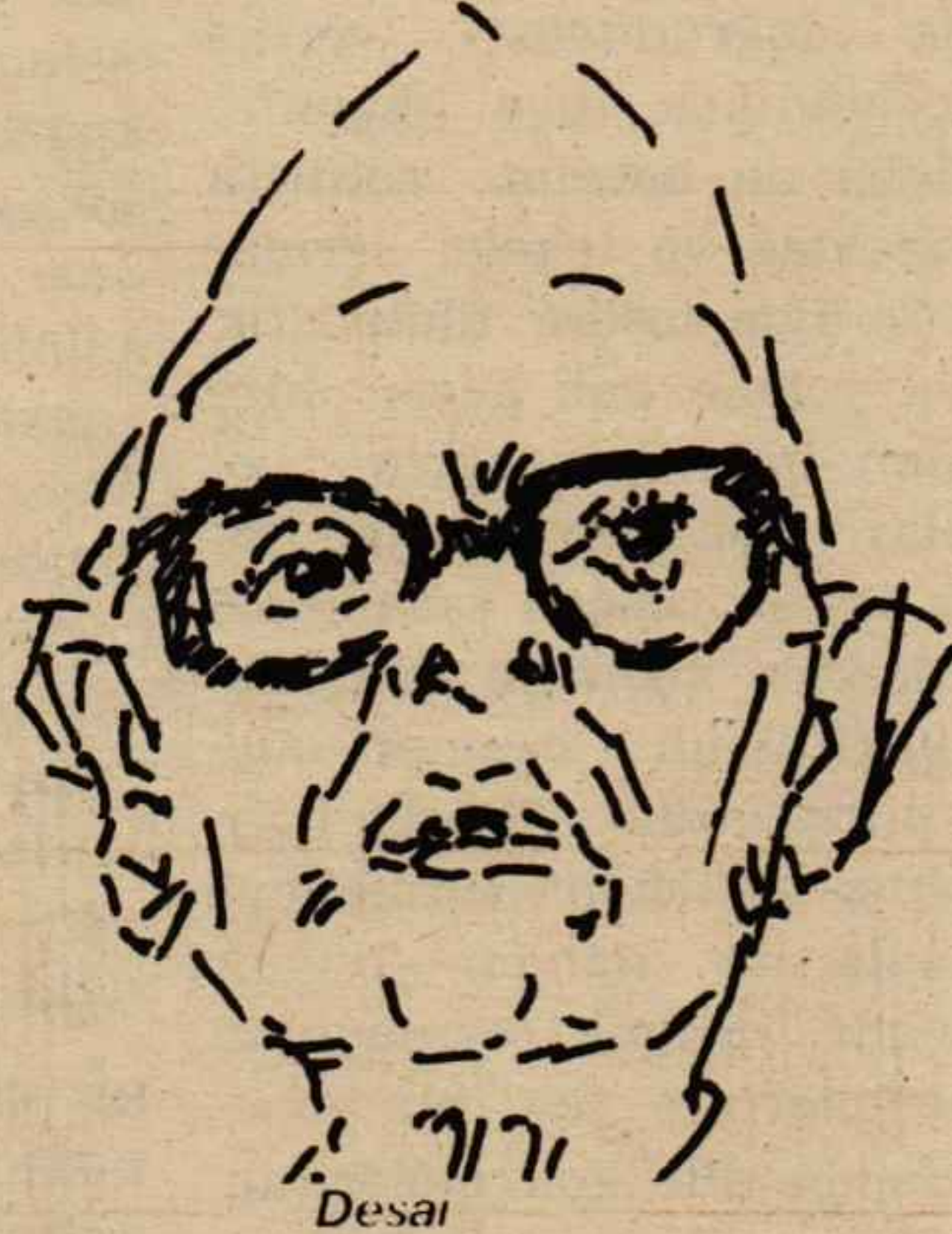
Hâlen 650 milyon nüfusu olan ve bunun yüzde 42'sini 15 yaşından küçüklerin oluşturduğu bu büyük ülkede, siyasi karışıklıklar sürüp gidiyor. Kişi başına düşen ortalama gelirin düşüklüğüne rağmen Hindistan, dünyanın sanayi gücü bakımından onuncu sırasında yer alan bir ülke.

1947'de İngiliz sömürgecilikinden kurtularak bağımsızlığını kazanmasından bu yana, 'merkez' tutucu partilerle yönetimi adeta gelenekleşmiş olan Hindistan'da, özellikle kırsal kesimde ve sayıları gittikçe artan topraksız köylüler üzerinde egemen olan aşırı yoksulluğun getirdiği acil sorunlar hâlâ çözüme kavuşmuş değil.

Yüzmilyonlarca Hintlinin, yalnızca hayatta kalabilmeleri için zorunlu asgari kaynaklardan başka fiilen hiçbir şeyi yok.

Bugün çeşitli siyasi güçler, tutucu yerli burjuvazinin, kumanda merkezlerini ellerinde tutma çabalarını engellemek için yeni yollar arıyorlar. Ne var ki, ilerici güçlerin uzun yıllardan beri bir ortak platform oluşturmayı beşaramadıklarını da belirtmek gerek.

Ancak, Hindistan Komünist Partisi, Komünist Parti (Marksist) ve sol

Desai

görüşlü diğer üç partinin toplamı 42'yi bulan parlamenterleri, 18 Temmuz'da yaptıkları toplantıdan sonra, birlikte davranma kararı aldılar. Bu karar hayata geçirildiği takdirde, halk kitlelerinin büyük bir eylem potansiyeli olduğu ortaya çıkacak.

Bu beş parti, parlamento içinde ve dışında, halk kitlelerinin ve ülkenin esenlik davası için birlikte mücadele etmeyi kararlaştırdılar.

Yeni Başbakan Charan Singh'in izleyeceği politika, önümüzdeki gelişmeler açısından büyük önem taşıyor. İndra Gandhi'nin partisindeki bölünmeden sonra 1969'da kurulan yeni Kongre Partisi ve İndra Gandhi'nin partisi, yeni hükümetin hedeflerinin ne olduğunu bilmeden kabineye katılmayacaklarını bildirmişlerdi. Hindistan Komünist Partisi ise, hükümet programına girmesini zorunlu gördüğü on madde önerdi. HKP'nin hükümeti desteklemesi, bu önerilerin hepsine katılma durumuna bağlı olacak.

Bağlantısızlar Toplantısına Doğru

Küba Eylül ayında Havana'da yapılacak Bağlantısız Ülkeler Hareketi 6. Zirve Konferansı için hazırlıklarını sürdürüyor. Havana'daki toplantı Bağlantısızlar Hareketi'nin Latin Amerika'daki ilk toplantısı olacaktır.

18 yıl önce kurulan Bağlantısız Ülkeler Hareketinin başlangıçta 25 üyesi bulunurken, şimdi 88 üyesi var ve bugün Bağlantısızlar Hareketi geri kalmışların ihtiyaçları ve hedefleri doğrultusunda önemli bir gücü oluşturuyor.

Bağlantısızların ilk zirve toplantısı 1961'de Belgrad'da yapılmıştır. Sosyalist fikirlerin yayıldığı, Afrika'da sömürgeciliğin çözülme sürecinin hızlandığı, kurtuluş hareketlerinin

büyüdüğü, ancak aynı zamanda emperyalist güçlerin genç devletlerin ekonomilerini kendilerine bağımlı kılmak için harekete geçtiği bir dönemde yapılan toplantıda tüm katılanlar her ülkenin kendi ulusal ekonomik kaynaklarını koruma, kendi sosyal-politik sistemini seçme hakkını onaylamışlardır.

2. Zirve Konferansı 'üç yıl sonra 1964'de 47 üyenin katılımı ile Kahire'de yapılmıştır. Bu toplantıda sömürgecilik sorununa çok geniş bir yer verilmiştir. 1970'de Lusaka'da yapılan 3. Konferansa 53 üye ve 9 gözlemci katılmış, toplantıda Hareket'in anti-emperyalist yönleri bir kere daha vurgulanmıştır.

1975'de 75 üye üst düzey delege-

tusunda bir konuşma yapan Küba Dışişleri Bakanı İsidoro Malmierca, konferansın başarısı için titizlikle çalıştıklarını belirtmiştir. Bağlantısız Ülkeler Hareketi ve dünya sorunları ile ilgili çeşitli konulara değinen Malmierca, Harekete yönelik tüm kampanyalara rağmen, Hareketin politikasını değiştirmedikçe, Hareketi üyelerinin çıkar ve hedefleri doğrultusundan saptırmak, kurtuluş mücadelesi veren, sömürüye karşı savaşanlarla dayanışmasını engellemek isteyenlerin çabalarının boşa çıkarıldığını belirtmiştir. «Uluslararası ilişkilerde, halklarımızın emperyalizm, sömürgecilik, yeni -sömürgecilik, apart - heid ve siyonizm dahil ırkçılıkla başarılı mücadelesinin devamı ve halklarımızın düşmanlarının eski özlüklerini yeni ve değişik maskeler altında gösterdikleri manevra ve sahtekar politikalarla uğraşmak için mümkün olan en büyük birlik ve işbirliğinin gerektiği önemli bir anda toplanıyoruz,» diyen Malmierca, Hareketin dost ve düşmanlarının açıkça belirlenmesi gerektiğini ve bu konuda hiç bir karışıklığın hoşgörülemezine işaret etmiştir.

lerin katıldığı 4. Zirve Konferansı Cezayir'de toplanmış, bu toplantıya ayrıca 23 gözlemci katılmıştır. Bu toplantıda Küba delegasyonuna başkanlık eden Fidel Castro sosyalist sistemin Bağlantısızlar Hareketi açısından önemini vurgulayarak bağlantısızlarla sosyalist ülkeleri karşı karşıya getirmek isteyen gerici propagandayı teşhir etmiştir. Castro «iki emperyalizm» teorisinin kapitalist teorinin uzantısı olduğunu belirtmiş ve devrimci gözükten bazılarının enternasyonalizmi savasına ihanet ettiklerini söylemiştir.

Devlet ve Hükümet Başkanlarının katıldığı ve Sri Lanka'da yapılan 5. Konferansa 86 tam üyenin yanı sıra 22 gözlemci ve 4 konuk delege katılmıştır. Toplantının politik deklarasyonunda Angola halkının yiğit mücadeleye ulaştığı zaferi kutlarken Angola halkına ırkçı Güney Afrika rejimi ve destekçilerinin yayılmacı ve sömürgeci saldırılarına karşı mücadelede yardımcı olan Küba ve diğer ülkelerden övgü ile söz edilmiştir.

6. Zirve Konferansı'nın yaklaştığı şu sıralarda, geçtiğimiz günlerde yapılan Koordinasyon Komitesi toplan-

kısa..kısa..kısa

uygulamaya geçti. Ajanslar, Güney - Doğu Asya göçmen kamplarına gelenlerin sayısında açık bir azalma olduğunu bildiriyorlar. Vietnam'da yasa dışı göçü örgütleyen ve gizli çalışan bir çok grup hapis cezalarına çarptırılıyor.

Çin Denizinde göçmen gemilerini aramaya çıkan Amerikan 7. Filosuna bağlı uçaklar ise eli boş döndüler!

İTALYA — KOMÜNİSTLER OLMAKSIZIN HÜKÜMET ÇÖZÜMÜ BULUNAMAZ

İtalyan Devlet Başkanı Sandro Pertini ile görüşen İKP Genel Sekreteri Enrico Berlinguer, komünistlerin katılımı olmadan geçerli bir hükümet çözümünün mümkün olmayacağını tekrarladı.

Komünistlerin katılımıyla kurulacak «demokratik birlik hükümeti»nin tek çözüm olduğunu ve ancak böyle bir hükümetin çok uzun süren siyasi bunalıma son verebileceğini söyleyen Genel Sekreter, geçirilen deneylerin bunu defalarca doğruladığını da ekledi.

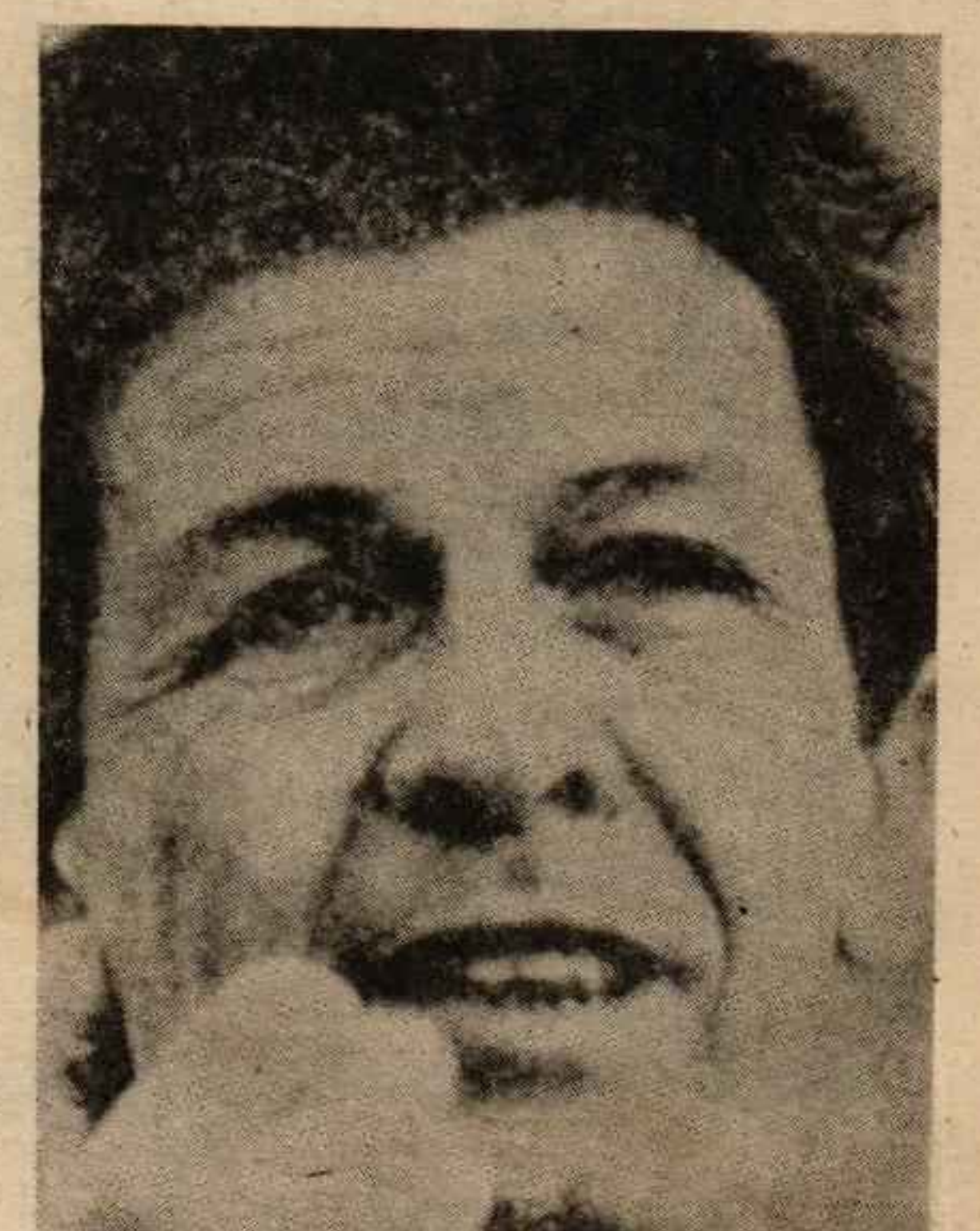
KÜBA — ŞEKER ÜRETİMİ REKOR DÜZEYDE

Küba bu yılın ikinci şeker kamışı hasatını tamamladı ve Fidel Castro'nun halka yaptığı açıklamaya göre üretim 7 milyon 992 bin tona ulaştı.

Moncada baskınının 26. yıldönümü dolayısıyla yaptığı konuşma sırasında Devlet Başkanı Castro, geçen yılki şeker üretimini bu yıl 500 bin ton aştıklarını bildirdi.

VIETNAM — GİZLİ GÖÇ BÜYÜK CAPTA AZALDI

Cenevre konferansına katılan ülkelerin talebi üzerine, gizli göçü olabildiği ölçüde sınırlamayı görev olarak üstlenen Vietnam, hemen

Bu Seçimlerde Yeni Bir MC'yi TSİP'in Desteklenmesi

Daha önceki 3 sayımızın orta sayfalarında yer alan bir seri yazıda 14 Ekim 1979 seçimlerinin yaklaşması nedeniyle bilimsel sosyalist politikada seçimlerin yerini ve önemini bir kez daha kısaca gözden geçirmiş ve bu seçimlerin TSİP'in katılmasıyla kazanmış olduğu özgül önemi vurgulamıştık. Bu yazımızda da aynı seçimlerin Türkiye'nin bugünkü somut şartlarında kazanmış olduğu hayati öneminin üzerinde duracağız.

HÜKÜMETİ DÜŞÜRME ÇABALARI DEVAMLI SÜRDÜ

Halkımızın demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkan kararlı mücadelesi sonunda işbaşından uzaklaştırılan MC partileri bir buçuk yıldır sosyal demokrat ağırlıklı hükümeti alaşağı etmek için her yola başvurmuşlardır. Daha önce iktidara ortak olmanın nimetlerini alabildikince sömüren faşist Milliyetçi Hareketin iktidardan uzaklaştırılarak devleti tümüyle ele geçirme operasyonuna ket vurulmasından sonra faşist zorbalığın alabildiğine hunharlaşıp tüm yurt sathını kana boyaması bundandır. Yine MC partilerinin alabildiğine bozulan «meclis aritmetiği»ni lehlerine değiştirmek için «mebus pazarları» kurmaları bundandır. Ve emperyalist mihrakların, onların yerli işbirlikçileri tekelcilerin, bu hükümetin gönderilmesi için çok yönlü «cihat»lar açmaları da bundandır. Ancak bu çabalar bugüne değin semeresini vermemiş ve hükümetin düşürülmesi —bu doğrultuda bir hayli mesafe alınmasına rağmen— henüz mümkün olmamıştır. Şimdi tüm gerici güçler için hedef 14 Ekim seçimlerinde CHP'yi bozguna uğratarak hükümetin çökmesini ve dağılmasını sağlamaktır.

CHP ağırlıklı hükümetin demokrasi düşmanlarının bir buçuk yıldır süregelen taaruzlarına dayanması «başarılı bir politika» izlemiş olmasından mıdır?

Elbetteki değil! Aksine, CHP bu süre boyunca her açıdan son derece basiretsiz ve beceriksiz bir politika izlemiştir. Özellikle oy desteğini sağladığı demokrasi saflarının çıkarlarını hiçe saymış, onların taleplerine tamamiyle sırt çevirmiş, bu kadarla da kalmayarak, demokratik hak ve özgürlükler alanında hükümet olmadan önceki vaad ve sözleriyle 180 derece ters bir politika gütmüştür. Sonuçta da geniş emekçi yığınları her bakımdan hayal kırıklığına uğratmıştır. Böylece CHP'nin oy desteğinde büyük bir gedik açılmıştır. Halk kitleleri sosyal demokrasinin de kendileri için kurtuluş yolu olmadığını, onun icraatını bizzat yaşayarak kavramışlardır, kavramaktadırlar.

SOSYAL DEMOKRASİ SAĞ BİR POLİTİKA İZLEMİŞTİR

Aslında basiretsizlik ve beceriksizlik, izlenen sağ sosyal demokrat politikanın doğal bir sonucudur. Ekonomik bunalımdan kurtulmanın yolunu emperyalizme avuç açma politikasının devamında gören —ya da bunun dışında başka bir yol göremeyen— sosyal demokrasi bunun gereklerini bile «doğrudürüst» yerine getirememiş, bocaladıkça dışa bağımlılık batağına daha da batmış, sonuçta emperyalist mihraklar ve tekelci sermaye tarafından tümüyle teslim alınmıştır. Ama bu noktaya gelene dek geçen süre boyunca kapılan ham hayallerin yol açtığı bocalamalar, bu bocalamalar sonucu ekonomik krizin tekelci sermayeyi iyice endişelendirecek biçimde derinleşmesi, sosyal demokrasinin egemen güçler nezdindeki «prestiji»ne —üstelik bunca sağa kaymasına ve tekelci sermayeye güven verme çabalarına rağmen— büyük darbeler indirmiştir. Büyük sermayenin önde gelen temsilcilerinin yeni bir yönetim taleplerini alenen dile getirmelerinin nedeni budur. Ve 14 Ekim seçimlerinin sonunda hükümetin değişmesini dört gözle bekledikleri kuşku götürmez.

Aslında sosyal demokrasinin işbaşında bulunduğu bir buçuk yıllık süre boyunca kârlı çıkan egemen güçler olmuştur. MC'cilerin asla cüret edemeyecekleri, cüret etseler de boşa çıkartılması ihtimali büyük olan pek çok anti-demokratik girişim ve uygulama, sosyal demokrasi eliyle yürürlüğe konmuştur. «Toplumsal anlaşma» yoluyla işçilerin reel ücretlerindeki kronik düşme bu dönemde resmîleştirilmiştir. Büyük sermaye, alabildiğine yakınılan atıl kapasiteye, «fabrikalar kapanıyor, üretim durdu duruyor» yaygaralarına rağmen en «tatlı kârlar»ı bu dönemde gerçekleştirmiştir. Ve bütün bunların sonucu olarak, geniş kamuoyuna «sol» diye takdim edilip benimsetilen CHP'nin 1.5 yıl boyunca sapır sapır dökülüşü sayesinde egemen güçler «solculuğun nemenem berbat bir şey» olduğu yolunda yıllar boyu çiğneyecekleri kocaman bir sakız ele geçirmişlerdir.

BURJUVAZİ AÇISINDAN SOSYAL DEMOKRASİNİN İŞLEVİ SONA ERMİŞTİR

Görülen odur ki, bir buçuk yıllık süre sonunda sosyal demokrasi çeşitli bocalamalarla da olsa egemen güçler açısından işlevini yerine getirmiştir. Sıkı yönetim sayesinde yurdun üçte birini oluşturan ve politikanın en canlı olduğu yerlerde sosyalistler başta olmak üzere diğer devrimci demokratların da çalışmalarına büyük ölçüde ket vurularak

halk muhalefetine topluca seferber edilmesi bir hayli engellenmiştir. Sosyal demokrasi vasıtasıyla başlatılan anti-demokratik girişim ve gelişmeler sonucu, başkaları tarafından çok daha pervasızca demokrasi düşmanlığına imkân sağlayacak ortam ve avadanlık sağlanmıştır. Üstelik 1.5 yıl boyunca kısmen kendiliğinden oluşan, kısmen bilerek yaratılan yoklar, kuyruklar, fütze hızıyla yükselen fiyatlar ve ailelerin belini bükerek işsizlik nedeniyle sosyal demokrasinin «ipliği iyice pazara çıkartılmıştır!» Kıscası sosyal demokrasi, burjuvazinin, kapitalist ekonominin buhranlarını atlattırmaya yarayan bir alternatif olma işlevini kaba hatlarıyla tamamlamıştır. O halde egemen güçler açısından bu seçimlerde CHP ağırlıklı Hükümet'in düşürülerek yerine emperyalizme daha «can-ı yürekten» bağımlı, tekelcilerin çıkarlarını daha bir «iştihakla» kollayacak yeni bir Hükümet'in oluşturulmasından daha doğal olamaz.

BU HÜKÜMETİN GİTMESİ DEMOKRASİ SAFLARININ YARARINA MIDIR?

Bu sorunun cevabı soyut olarak verilirse kimi goşist lâf ebeleriyle aynı koma düşülür. Oysa sosyalizmin bilimi somut şartların somut tahlilini gerektirir.

Herşeyden önce şu tespit bir kere daha vurgulanmalıdır: Bugün halkımızın en hayati meselesi, faşizme geçit verilmemesi, faşist zorbalığın etkisiz kınmasıdır. Ve sosyalistler için önemli olan da, bu hedefe nasıl, hangi yoldan erişileceğidir.

Faşizmi, bir daha hortlamamak üzere mezara gömecek olan, işçi sınıfının önderliğindeki halkın demokratik iktidardır. Şayet somut şartların somut tahlili sonucunda faşizm tehlikesinin önünün alınmasının yegane yolu demokratik halk devrimi olarak bilirlenivorsa, yapılacak şey mücadeleyi tek cepheden burjuvazinin reformcu, geleneksel her türlü siyasetine karşı yürüterek iktidarı kazanmak ve faşizmin kökünü tamamiyle kazıdır. Yok şartlar böyle değilse, yani demokratik halk devriminin şartları henüz olgunlaşmamışsa, devrimin subjektif şartlarında bugünden varına gerçekleşmesi beklenmeyen önemli eksiklikler bulunuyorsa —ki anti-faşist mücadelede çokca rastlanılan durum budur— yapılacak olan, işçilerin ve emekçilerin buriuva demokratik kazanımlarının korunması ve yeni kazanımlar elde edilmesi amacıyla demokrasi saflarında yer alan tüm siyasi ve toplumsal güçlerin işbirliğini sağlamaktır.

Şimdi, aklı başında tek bir kişi düşü-

Geçit Vermemenin Yolu mesinden Geçer

nülemez ki 14 Ekim'e kadar ülkemizde demokratik halk devriminin olgunlaş-
ğını iddia edebilsin! O halde yapılacak
olan, tüm somutluğuyla ortaya çıkmak-
tadır: *Demokrasi düşmanlığına hız ver-
mek ve faşizmi tırmandırmak için 14
Ekim Seçimlerini bir sıçrama tahtası ola-
rak kullanmayı hesaplayan tüm işbirlik-
çi-gerici güçlerin emellerini boşa çıkar-
mak, bunun için demokrasi güçlerinin
elbirliğini sağlayarak yeni bir MC'ye, bu
yoldan varılmak istenen faşizme geçit
vermemek!*

İşte bu noktada işçi sınıfının ve müt-
tefiklerinin çıkarları açısından, sosyal
demokrasi ile demokrasi düşmanı MC'
cilerin önemli ayrımı ortaya çıkar. Bu
şu demektir: İşçiler, emekçiler, ne denli
vaadlerini yerine getirmemiş, ne ölçüde
demokrasiyle bağdaşmayan girişimlere
el atmış ve ne kadar sağa kaymış olur-
sa olsun sosyal demokrat Hükümet'in
düşürülüp yerine yeni bir MC'nin kurul-
masına yol açacak politikalar izlemek-
ten sakınırlar. Elbette bunun bir ön şar-
tı vardır: *İşçi Sınıfının bağımsız çizgisi
hangi nedenle olursa olsun zaafa uğra-
tılamaz.*

SOSYAL DEMOKRASİYİ DESTEKLEMEK BU HÜKÜMETİN SONUNU GETİRİR

Böyle diye, yani seçimler sonucu ye-
ni bir MC'nin oluşması tehlikesine mey-
dan vermemek için seçimlerde sosyal
demokrasi mi desteklenmelidir?

Asla! Şayet böyle yapılır ve sosyal
demokrasi çeşitli sudan gerekçilerle des-
teklenirse, işte asıl o zaman sosyal de-
mokrat ağırlıklı Hükümet'in düşmesi ko-
laylaştırılmış, işte asıl o zaman yeni bir
MC'nin kurulmasına geçit verilmiş olur!

İşçilere, emekçilere, demokrasiyi sa-
vunulara karşı bunca ters ve çarpık tu-
tumundan, ve kendinden solda olanlarla
anti-faşist işbirliğine yanaşacak yerde
onlarla arasına duvar çekme politikası-
nda ısrar eden tavrından sonra, *üstelik
ortada yönelinecek somut alternatifler
mevcutken*, sosyal demokrasiyi destekle-
mek, 1) sosyalistler açısından işçi sınıfı-
nın bağımsız çizgisine olan sadakatle,
2) devrimci demokratlar açısından an-
ti-empyralist olanların öncelikli işbirli-
ği ilkesini gözetmekle bağdaşmaz.

Kaldı ki, ilkesel olarak sosyal de-
mokrasinin desteklenmeyeceği gereği
anti-faşist mücadelenin çıkarları açısin-
dan pratikte de kendini dayatır. Sosyal
demokrasinin hükümetteyken izlediği
politika işçileri, emekçilerin ileri kesim-
lerini öyle bezdirmiş ve kendinden uzak-
laştırmıştır ki, bunlardan sosyal demok-
rasiye bu seçimlerde de destek olmaları-
nı istemek, olmazı olur yapmayı zorla-
maktan başka anlama gelmez. Ve üste-

lik bu yoldan dışı dokunur bir sonuç a-
lınması da mümkün olmaz. Dahası, sos-
yal demokrasiden uzaklaşarak yeni ara-
yışlara yönelen kitlelerin bu yoldan pa-
sifize edilmelerine, politik mücadeleye
olan ilgilerinin tavsatılmasına yol açıl-
mış olunur.

Bu nedenle, önümüzdeki seçimlerde
izlenecek politika sosyal demokrasinin
desteklenmesinin *tam tersi* olmalıdır. Ta-
**DEMOKRASİ GÜÇLERİ SOSYAL
DEMOKRASİYİ DESTEKLEMekten
VAZGEÇMELİDİR**

bii bundan kasıt, CHP'nin MC'cilerle ay-
nı kaba konularak «zemmedilmesi» de-
ğildir. Yapılacak olanın, böylesi ilkesiz-
liklerle bir ilgisi yoktur. Yapılacak olan,
demokrasi saflarında yer almasına rağ-
men, neden sosyal demokrasinin destek-
lenmemesi, neden onun solundakilerin
—işbirliği sağlanmadığı takdirde TSİP'
'in— desteklenmesi gerektiğini açık açık
ortaya koymak, bunun gereklerini yeri-
ne getirmektir. Çünkü demokrasi düş-
manlarının bir «seçim zaferi» kazanma-
ları ve bundan edinecekleri cüretle gemi
aziya olmaları ancak bu şekilde önle-
bilir. Nasıl?

Seçimlerde sosyal demokrasi ne den-
li gerilerse gerilesin belirli bir destek
sağlayacaktır. MC'ciler, ilk başta AP, bu
desteğin alabildiğine düşük olmasını
sağlamaya çalışacaklardır, ki kendi des-
teklerinde mutlak anlamda önemli bir
artış olmasa bile —yeniden kendilerine
yönelecek bir seçmen kitlesi olacağı, hal-
ka ettikleri bunca eziyetten sonra çok
kuşkuludur —*nisbi olarak* CHP bir seçim
hezimetine uğratılmış olsun. Bu noktada
en büyük avantajları, kendilerine asla
teveccüh etmeyecek ölçüde ileri bir kit-
lenin CHP'den desteğini çekmesidir.

FAŞİZME GEÇİT VERMEMENİN YOLU SOSYALİZMİ DESTEKLEMekten GEÇER

İşte demokrasi güçleri açısından me-
selenin püf noktası buradadır. Onları
yeniden sosyal demokrasiyi destekleme-
ye çağırmak, kaş yapayım derken göz
çıkarmaktan beterdir. Böylesi, sosyal de-
mokrasiye fazla bir katkı getirmeyeceği
gibi, demokrasi saflarının toplam deste-
ğini düşürerek, MC'cilerin ve faşizmi tır-
mandıranların değirmenine su taşır. Bu-
nun yerine, yeni aramalar içinde olan
işçilere, emekçilere kanalize olabilecek-
leri, akıllarının ve gönüllerinin yatabile-
ceği bir alternatif —sosyalist hareket—
gösterildiği ölçüde demokrasi safları top-
lamının yenilgi ihtimali azalacak, demok-
rasi düşmanlarının «seçimlerde ezici bir
üstünlük sağlayarak Hükümet'i düşür-
me» hesapları boşa çıkmış olacaktır.
O halde, faşizme geçit vermemek için bu
seçimlerde yapılması gereken, *bir yan-*

*dan ve öncelikle MC'cileri halk ve de-
mokrasi düşmanı gerçek yüzleriyle ala-
bildiğine teşhir ederek, çaresizlikten on-
ları destekleyen yanıltılmış emekçi kitle-
leri uyandırıp kazanmaya çalışırken,*
öte yandan da demokrasi safları topl-
masının kazançlı çıkması için sosyal de-
mokrasinin değil de sosyalist hareketin
desteklenmesi gereğini vurgulamaktır.
MC'ciler karşısında demokrasi saflarının
toplam desteğini yükseltmenin ve de-
mokrasi düşmanlarının heveslerini kur-
saklarında bırakmanın yegâne yolu bu-
dur.

DEMOKRASİ SAFLARI ANCAK BU ŞEKİLDE KAZANÇLI ÇIKAR

Bu sağlansa bile sosyal demokrasi-
nin o^{larındaki} düşme, Hükümet'in çö-
zülmesi sonucunu getirmez mi? Böyle
bir ihtimal elbette vardır. Ama bu ihti-
mal, demokrasi saflarının toplamı için
son derece olumsuz ve MC'ciler için ala-
bildiğine cüret verici olan, sırf sosyal de-
mokrasinin desteklenmesiyle gelinecek
noktadaki çözülme ihtimali kadar büyük
değildir. Üstelik durum da aynı ölçüde
«umutsuz» asla olamaz. Çünkü sosyal
demokrasinin kaybına rağmen demok-
rasi cephesinin toplam olarak kazançlı
çıkması, 1) Demokrasi düşmanlarının
zafer naraları atarak gemi aziya alma-
larına cevaz vermez, 2) Sosyal demokra-
sinin herşeyin kendisiyle başlayıp bittiği
yanılgılarından kurtulması ve kendine
çekti düzen vermesi için imkân doğurur,
3) Erken seçim vb. «yeni» durumlarda
gericilerin heveslerinin kabarmasını en-
geller, 4) Demokrasiyi savununların, de-
mokrasi güçleri içinde yer alanların ye-
ni bir şevk, yeni bir atılım ve kararlılık
kazanmalarını sağlar, 5) En önemlisi,
işçi sınıfının politik mücadelesinin geli-
şmesinde hatırı sayılır bir sıçrama oluş-
turarak anti-faşist mücadelenin güven-
ce altında olduğunu kanıtlar.

Geçen sayımızda vurguladığımız gi-
bi, ülkemizde parlamento seçiminde bi-
limsel sosyalist politika seçimlere res-
men katılan parti şeklinde *ilk kez TSİP*
vasıtasıyla somutlanmaktadır. Ve bugü-
ne kadar olup bitenler göstermektedir
ki, seçimlerde solda bir işbirliği sağlan-
abilecekse, bu hangi mertebede olursa ol-
sun TSİP'te somutlanmak durumunda
dır. Şu halde sosyal demokrasiden des-
teğini çekenlerin, anti-faşist saflarda iş-
birliğinin kararlı savunuculuğunu yapan
ve mücadelesini yürüten, seçimlerde solun
işbirliği için yapıcı ve tutarlı bir politika
izleyen TSİP'i desteklemeleri, bu yolda
çaba göstermeleri, hem bilimle sosyal
pratığın birbirlerini tamamlamalarının
doğal bir gereğidir, hem de böylesi, de-
mokrasi saflarının topyekûn başarısı
için en hayati bir görevdir.

Demokrasi Güçleri Seçim İşbirliğinden Yanadır

Cumhuriyet Gazetesi'nde, 25 Temmuz 1979 tarihinden itibaren yayınlanan ve 3 gün süren bir «anket» yer aldı. Şükran Ketenci tarafından düzenlenen bu anket, «7 sol parti» ve 12 demokratik örgüt yöneticisinin sorulara verdiği cevaplardan oluşuyor.

«Soldaki Güncel Tartışmalar»a ışık tutmak amacıyla hazırlandığı söylenen anket soruları, sol siyasal ve demokratik örgütlerin «solun birliği» ve «seçimlerde işbirliği» konularına ilişkin görüşlerini yansıtmak için sorulmuş.

Sol'un görüşlerini yansıtmak amacıyla olduğunu belirten muhabirin «sol» bir parti olduğunu varsayarak TİKP'in de görüşüne başvurması anketin ilk zaafı olmuş. Bu Mao'cu partinin sol bir siyaset olmadığını yazarın bildiğinden kuşumuz yoktur. Ne ki yazar, TİKP'in de sol parti olduğu imajının yıkılmasında kendisine görev düşmediği inancında olmalı! Bu imaja saldırarak yerine gazeteci «titizliğini» tercih etmiş. Bereket ki TİKP, sol bir parti olmadığını anket sorularına verdiği cevaplarla bir kere daha göstermiş ve iyod gibi açığa çıkarak anketin dokusuna zarar verememiş...

Anketin bir başka ve ilginç özelliği, TİP'i tartışmaya kazanamamış olması! İşçi sınıfımızın «biricik partisi» soldaki tartışmanın bir kere daha dışında kalarak «biricik»liğini kanıtlamış, görüşlerini kendisine saklamış!

Bu soruya verilen cevaplarda, hemen bütün örgütlerin solun bölünmüş olduğu kanaatinde oldukları görülüyor. Esasen soruyu bu şekilde formüle etmek sorunu yeni baştan ve gereksiz yere tekrarlamak olarak görülebilir. Ama cevaplardan böyle olmadığı, bazı çizgilerin, solun bölünmemiş olduğuna dair görüşlerini korudukları görülüyor. Bu türden görüşlerin, yaygın olmasa bile varolması, demokrasi güçlerinin bir zaafıdır.

Solun bölünmüş olduğunu belirtenler ise bu sonuca farklı noktalardan kalkarak varmaktadır. Sol siyasal cephede birbirinden farklı örgüt ve çizgilerin bulunmasını solun bölünmüş olduğunun kanıtı olarak görenlerin bu yapay değerlendirmesinden farklı olarak sorun doğru olarak şu şekilde de formüle ediliyor: «Bir ülkede solda yer alan birbirinden farklı çeşitli siyasi akımların bulunması doğaldır. Sosyalistler, devrimci - demokratlar, ilericiler vb. gibi... Doğal olmayan, bu akımları temsil eden örgütlerin emperyalizme, faşizme ve gericiğe karşı demokrasi için birlikte mücadele edememeleridir.» (Ahmet Kaçmaz, TSİP Genel Başkanı).

Solun bölünmüşlüğü'nün toplumsal muhtevası budur. Ve bölünmüşlük olgusu, gerici ve fevkalci sömürü karşısında bütün sınıf ve katmanların aynı siyasal konumu alamıyacağı ve aynı programı oluşturamayacağı gerçeği gözardı edilmeden açıklanabilir. Ancak günümüzde, asgari düzeyde demokratik yığın eylemlerinin bile zorunlu bir birliği gerektirdiğine bakmaksızın sol hareketin bu birliği sağlayıp sağlamadığı noktasına ilgisiz kalmak, bölünmüşlüğü eksik açıklamaktan çok daha tehlikeli bir yanılgıya işaret eder.

Ne ki, solun bölünmüşlüğü'nü gözardı eden kimi gurupların varlığına rağmen, özellikle demokratik kitle örgütlerinin hemen tamamı, bu gerçeği, altını çizerek vurgulamakta, buna uygun düşen taleplerini de dile getirmektedirler. Demokratik kitle örgütlerinin bu ortak görüşü, solun birliği ve seçimlerde işbirliği konusunda da kendini gösteriyor.

Anketin kapsamı içinde solun birliği, kuşkusuz demokrasi güçlerinin birliği anlamına gelir. Böylesi bir birliğin gerekli olduğu noktasında ankete cevap verenlerin hemen tamamı anlaşmaktadır. Milyonu aşkın dinamik bir toplum ke-

siminin görüşlerinin ya da yönelimlerinin ifadesi olan «birlik» talebi bu kesimin temsilcisi durumundaki örgütlerin yan çizebileceği bir sorun değildir.

Gazetemizin bundan bir süre önce düzenlediği ve halen yayınlamakta olduğumuz ankete verilen cevaplardan da anlaşılacağı üzere, solun birliği geniş yığınların yakın talebi haline gelmiştir. Cumhuriyetin anketi bunu bir kere daha doğrulamaktadır.

Bilinmekte ki, TSİP bundan bir süre önce TİP'e seçimlerde işbirliği yapmayı teklif etmiş ve bu iki parti arasında sağlanacak bir seçim işbirliğinin daha geniş bir başka boyutu olacağını, böylece yaygın bir seçim işbirliğinin gerçekleşmesi doğrultusunda ilk ve önemli bir adım atılmış olacağını vurgulamıştı. Aynı birlikçi politikayı Cumhuriyet'in anketine verilen cevaplarda da görmek mümkün: «Biz parti olarak seçimlere katılmaya kararlıyız. Ancak listelerimiz her çizgiden veya bağımsız tüm adaylara bağımsız olarak açıktır. Seçimlere katılacak partiler arasındaki işbirliği konusunda ise, illerin paylaşarak... sol potansiyelin, seçim blokunu o ilde temsil eden tek alternatifte yönlendirilmesi en uygun yol olacaktır.» (Ahmet Kaçmaz, TSİP Genel Başkanı).

Görülüyor ki, seçime katılan partilerden TSİP, solun seçimlerde işbirliği yapabileceğini açıklıyor ve bunun somut uygulamasını da gösteriyor. Böylesi bir olanağı sol güçlerin, ikinci dereceden hesapları bir kenara iterek değerlendirmesi gerekir. Ancak böylesi somut çözüm önerileridir ki, demokrasi güçlerinin ortak özlemi olan işbirliği talebini karşılayabilir.

Ankete verilen cevaplardan özellikle demokratik kitle örgütlerinin görüşlerine ayrı bir değer biçmek gerekiyor. Çünkü, demokratik örgütlerin hemen tamamı, temsil ettikleri geniş emekçi kesimlerinin çıkarlarını ifade ederek, önümüzdeki seçimlerde işbirliğinin mümkün olan bütün biçimlerinin denenmesini istemektedirler.

Demokratik örgütlerin kitlelere CHP'yi hedef olarak göstermenin artık imkânsız hale geldiği koşullarda yeni hedefler göstermesinden daha doğal bir şey olamaz. Ancak eğer, hedef gösterilecek siyasal güçler somutlanamıyor ve emekçi kitleler CHP'nin solundaki alana başıboş ya da soyut bir birlik koşuluna bağlı kalınarak çağırılıyorsa, bundan olumlu sonuçlar elde etmeyi ummak da hayalcilik olur.

Örneğin, DISK adına ankete verilen cevapta sosyal demokrasinin kitlelere hedef gösterilemeyeceğine işaret edilmektedir. Bugüne kadar CHP'yi koşulsuz olarak desteklemiş ve bu desteği her defasında, «demokrasinin çıkarında» bağlamış olan DISK, bu kez şartların değiştiğinin farkındadır. Çünkü günümüzde faşizmi geriletmenin, demokrasiyi koruyup geliştirmenin ve hattâ sosyal demokrasinin siyasal geleceğini de olumlu yönde etkilemenin yolu seçim platformunda, gelip CHP'nin asla desteklenmemesi taktiğine dayanmaktadır. Demokrasinin geleceğini ve tabii ki emekçi sınıfların kısa ve uzun vadeli çıkarlarını, salt Ecevit hükümetinin devamına bağlamak gibi dar bir bakış açısından hareket edildiğinde CHP takipçiliği şu veya bu biçimde haklılık kazanacaktır. DISK bu nedenle, hem önerilerini, hem de tutumunu açık olarak belirlemek zorunda kalacaktır.

DISK ve öteki demokratik kitle örgütleri, parlamentoda yaratılmış olan «denge»nin kritikliğine bakarak, demokrasiyi bu alanda savunmaya tek çıkış yolu olarak bel bağlayamazlar. Nitekim bağlamıyorlar ama, seçimlerde sol'un işbirliği konusundaki olumlu taleplerini de somut önerilere yükseltmedikçe, hem bu konu-

da ileri adımlar atmak, hem de sorunun çözümüne demokratik kitle örgütlerinin de katılmasını sağlamak mümkün olmayacaktır. Siyasal işbirliği sorununu kendi dışında görmekle başlayan tutum, sorun çözülmedikçe yerinde saymakta, yanlış tutumlara sürüklenmektedir.

DISK, bu seçimlerde solda hazır bir birlik göremiyorsa, birliğin güvencesini alan politikaları hedef göstermek suretiyle, hem birliğin sağlanmasına hizmet edebilir, hem de işçi sınıfının çıkarlarını dile getirebilir. Şu ya da bu biçimde ama son tahlilde CHP kuyrukçuluğu olacak olan tutumlar emekçi kitlelere güven vermez, tam tersine, onların çıkarlarının baltalanmasına varır.

Bu nedenle, soldaki güncel tartışmalardan yola çıkarak seçimlerde solun işbirliğine katkıda bulunmayı amaçlayan anket, salt soyut özelemleri yakalayabildiği, somut önerileri öne çıkaramadığı için elle tutulur bir sonuca ulaşamamıştır.

Cumhuriyet gazetesi'nin «anket»i özet olarak şu noktaların altını bir kere daha çizmiştir:

— Türkiye'de sol bölünmüştür. Gericiğe ve baskılara karşı sol güçlerin birliği gereklidir. zorunludur. Sol güçlerin iş ve eylem birliğini sağlamak yönünde siyasî parti ve demokratik örgütlere önemli görevler düşmektedir.

— Önümüzdeki seçimlerde sol partiler ve çizgiler tam bir seçim işbirliği içinde olmalı, sol potansiyelin demokrasi lehine azami ölçüde değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

Ancak bu sonucun elde edilmesini güçleştiren nedenler de vardır ve dikkatli bir göz, Cumhuriyet'in anketine verilen cevaplardan bunu çıkarır. Ne ki Cumhuriyet muhabiri, anketin öne çıkardığı objektif sonuçlar yerine âdeta kendisinin varmayı düşündüğü sonuçlara ulaşmış! Kuşkusuz bunda «yansızlık» gibi bir tutumun da payı var. Böylece «her ülkede tek bilimsel sosyalist hareket olacağı» ya da «sol güçler arasında herhangi bir ideolojik birliğin söz konusu olamayacağı» gibi görüşlerin, böylesine genel geçerli formüllerin arkasına hangi zaaflarını yığdıkları gözardı edilmiş ve bunun yerine, dile getirilen özelemlerin; salt dile getirildikleri için, aynı zamanda gerçekleşmekte oldukları sonucu çıkarılır gibi olmuş.

Sol kesimde ne zaman böyle bir anket düzenlense alınacak cevaplar aynı olacaktır. Değişme, birlik özelemlerinin güçlenmesi olarak gözlense bile, sorunun çözümüne yaklaşmak eğer mümkün olamıyorsa, bu esas olarak öne çıkarmamız ve güçlendirmemiz gereken eğilimleri ve yönelimleri, ötekilerle aynı kefeye koyup «uzlaştırmaya» çalışmaktan kaynaklanıyor.

Özetle söylemek mümkündür ki, Cumhuriyet gazetesinin anketi, birbirinden farklı, ama özelemleri çakışan bir çok görüşü bir araya getirmiştir. Kitlelerin birlik talebi, onları temsil eden örgüt yönetimleri tarafından bir kere daha dile getirilmiştir ve bu yanıla olumlu olmuştur. Ne ki, somut çözümler önermekten veya önerilen somut çözümlerden uzak kalınmakla da bir yere varılamıyacağı görülmüştür.

Önerilerin ya da çözümlerin somutlanamamış olması anlamında başarısız kalan anket, sol'un birliği ve seçim işbirliği konularında her zaman somut çözümlerden yana olmuş ve bu doğrultudaki çabaların başını çekmiş olan TSİP'in görüşlerini, bu konuda soyut kalan görüşlerle yanyana getirmek suretiyle, bir kere daha öne çıkarmış, TSİP'in doğru politikalarının bilimsel, birlikçi ve somut içeriği ile, soyut ve özelemleri yinelemekten ileri gitmiyen geçiştirmecilik arasındaki çarpıcı farkı, kıyaslamayla da öğrenilebilecek biçimde sunmakla yararlı bir işlev görmüştür.

BİRLİK'in Solda Güçbirliği Üzerine

ANKET SORULARINA CEVAPLAR

1) Türkiye'deki faşist baskıların giderilmesinde ilerici güçlerin birleşmesinin faydalı olacağına inanıyorum.

2) Türkiye sol'unda yer alan değişik siyasi partilerin ve grupların önerdiği bir çoğunluğunun işbirliği yapmasını engelleyen başlıca etkenler, grupsal çıkarlardır. Bu çıkarlar aşıldığı zaman Türkiye'de çok şeylerin değişeceğine inanıyorum.

3) Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin TİP'e önerisini olumlu ve yerinde karşılıyorum. Bunun hayata geçmesinin faydalı olacağına inanıyorum.

4) Grupsal çıkarların bir yana bırakılması, sol'un asgari müştereklerde birleşmesi, sol'un kendi gücünü senatoda da görmesi önemli bir olaydır.

5) Türkiye'deki demokratik hareketin eylem ve güç birliğinin sağlanması, bunda partinin öncü olması gerçekten faydalı olacak. Zaten bunu yapmakla o görevini üstlenmiş bulunuyorsunuz. Demokrasi güçlerinin birleşmesinin koşulları vardır ve hayata geçmesini istiyoruz.

İsmail AYDIN
Başkan
Yeni Köy Kalkınma
Kooperatifi
Y.K. adına

1.2 ve 5. soruların cevabı: Türkiye'deki ilerici güçlerin dağınkılığının giderilmesinin çarelerini bulabilmek için, bu dağınkılığın başlıca nedenlerini açığa çıkartmak gerekir:

a) Her parti ya da grubun en doğru devrimci çizginin kendisinininki olduğuna inanması;

b) Biraz dinsel mezhep ve tarikatların kendi dışındakileri kötülemesini andıran bir bağnazlıkla kendi dışındaki parti ve grupları «oportünist», «revizyonist», «reformist», «küçük burjuva sosyalistliği» gibi sıfatlarla nitelenmesi;

c) İnsana derin bir üzüntü veren «kültür yok-sunluğu». Devrimci teoriyi, derinliğine, kaynaklarına kadar giderek öğrenme yerine — tarihsel koşullardan soyutlanmış — yarım yamalak formüllerle «ahkâm» kesmek;

d) Türkiye'nin özel tarihsel ve toplumsal koşullarını bilmeden, başka tarihsel dönemlerde, ayrı toplumsal yapılarıdaki uygulamaları Türkiye için geçerli sayarak taklitçiliğe kalkışmak (Maoculuk, o gözden düştükten sonra da Enver Hocacılık... filan gibi)

e) Bilimsel sosyalizmin temel kurallarından olan «öz eleştiri»yi gereksiz saymak.

İşte Türkiye'deki ilerici gruplar arasındaki dağınkılığın giderilmesi için bu grupların yukarıda sayılan «hastalıklardan» kendilerini kurtarmaları gerekir.

İlk iki soruyla ilgisi olduğu için hemen burada 5. soruyu da yanıtlayalım:

Türkiye'deki bütün antifaşist, demokratik, ilerici güçleri birleştirmek için her hangi bir parti ya da grubun öncülüğünün verimli olacağı kanısında değiliz. Hiç bir grup ve parti bir başkasının izinde yürümeye razı olamaz. Bunun için her parti ya da gruptan belirli sayıda temsilcinin bir araya gelerek «faşizme karşı ve demokratik özgürlük için» birleşme şiarı altında bir «girişim komitesi» oluşturulması; bu komitenin ivedi güncel eylem biçimlerini saptaması; bu ilkeler doğrultusunda yurt çapında örgütlenmeye gidilmesi.

Soru 3: TSİP'in TİP'e yaptığı işbirliği çağrısının amacı seçim platformunda birleşmek iken, bunu aşarak, ancak bütün ilerici güçleri kapsamaya gereken eylem önerilerini iki partinin birliğiyle sınırlandırması, bütün ilerici güçleri birleştirici nitelikte değildir.

Soru 4: Senato seçimlerinde solun iş birliğinin, yukarıdaki kitlesel birlik sağlanmadan gerçekleştirilebileceği şüphelidir.

Nazife CEMGİL - Adnan CEMGİL
İSTANBUL

SOSYALİSTLERİN İŞ VE EYLEM BİRLİĞİ ZORUNLUDUR

Bugün ülkemizde önemli bir sorun var: Sosyalist ve demokratik hareketin dağınkılığı. Bu çıplak gerçeği görmeyenler, görmek istemeyenler, gördüğü halde grupsal fanatizmin verdiği hırsla ayrılıkları derinleştirenler bulunmaktadır. Oysa ayrılıkları derinleştirmek, diyalogları, iş ve eylem birliğini kesmek hiçbir zaman sosyalistlerin yararına olmamıştır. Hatta denebilir ki tek bir grubun yararına da olmamıştır. Hepsinin zararına olmuştur. Buna somut örnek olarak 1 Mayıs 1979 u gösterebiliriz. Bugün Türkiye'de TSİP - İlerleme - TİP - ÖZGÜRLÜK YOLU - DEVRİMCİ DEMOKRATLAR arasında kalıcı bir iş ve eylem birliğinin kurulamayışı somut bir olumsuzluktur. Sosyalistlerin dağınkılığından daima faşistler yararlanmıştır. Karşı-devrimci Maoculuk yararlanmıştır. İşçi sınıfı politik hareketine sayısız zararlar veren «sol» revizyonizm yararlanmıştır.

Sosyalistleri birleştiren ortak yön proletarya enternasyonalizminin gereklerine uymak, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist sisteme saygılı olmak, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşlarına arka çıkmak, faşizme, emperyalizme, şovenizme, tekellerin egemenliğine ve sapık akımlara karşı olmaktır. Gördüğümüz kadarıyla TSİP - İLERLEME - TİP - ÖZGÜRLÜK YOLU ve DEVRİMCİ DEMOKRATLAR bu noktalarda rahatlıkla birleşebilirler. Bu siyasetlerden esinlenen sosyalist gençlik örgütleri SGB - İGD - GENÇ ÖNCÜ - DHKD-DDKD bu noktalarda rahatlıkla birleşebilirler.

Sosyalist siyasetler arasındaki iş ve eylem birliği giderek, birliğin en yüksek biçimi olan İDEOLOJİK BİRLİK temelinde yoğunlaşabilir. İş ve eylem birliği içerisinde birbirine yakınlaşan siyasetler ve kadrolar ortak noktalarda şekillenir ve bütünleşir. Bu zor değildir. Yeter ki sosyalistler subjektif faktörleri bir yana itip, gönüllü olarak iş ve eylem birliğini gerçekleştirsinler. Bu iş ve eylem birliği önümüzdeki senato seçimlerinde somutlaşabilir. Birliğe yan çizip, grupçuluk yapanlar zorunlu olarak tecrit çemberine sıkışacaktır.

İşçi sınıfı sosyalistlerinin ilkeli, kalıcı iş ve eylem birliği hayatın her alanında gerçekleştirilmelidir. Bu işbirliği sendikalarda, demokratik kitle örgütlerinde, yayın alanında ve seçimlerde mutlaka somutlanmalıdır. Sosyalist hareketin bu iş ve eylem birliği giderek, demokratik hareketin birliğini de sağlayacaktır. Böylece sosyal demokrasinin sağa kayması önlenerek, faşist hareket geriletilerek, Mao'culuk, sağ ve sol sapmalar tecrit edilecek, sosyalist ve demokratik mücadele bütünleşecek, Türkiye emekçi halk hareketi büyük ivme kazanacaktır. Bu güncel görevin gereğini yerine getirmek üzere tüm sosyalistleri tarihsel sorumluluklar bekliyor.

Ahmet İNCE
TÖB-DER Tonya Şubesi Yazmanı
TRABZON

1 — Türkiye'deki ilerici partiler asgari müştereklerde birleşerek demokrat ortamın doğmasını temin etmeleri gerekir. Türkiye'deki sol partilerin dağınkı çelişkili hareketleri sağ veya faşist partilerin güçlenmesine yardımcı olmaktadır. Sınıfsal bilinçlenme çelişkili olarak işçi ve köylü kesiminin sağ kanatta yer almasına olanak sağlamaktadır.

2 — Özde farkı olmayan basit görüş ayrılıkları ile bu partiler içindeki çıkar çatışmasından ileri gelmektedir.

3 — TSİP'in TİP'e çağrısını olumlu bulmaktayım. Solda varolabilmek için birlikte hareket etmelerinin gerekliliğine inanıyorum.

4 — Sağcı partiler Türkiye'nin demokratlaşmasını önlemek maksadiyle işbirliği yaparak kendi dü-

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bundan bir süre önce TİP'e demokratik iş ve eylem birliği önermesinden sonra, gazetemiz BİRLİK bu konuda yurt çapında bir anket soruşturması düzenledi. Gazetemize ulaşan anket cevaplarını yayınlamaya devam ediyoruz.

ANKET SORULARI

- Türkiye'de ilerici güçlerin dağınkılığının giderilmesi konusundaki görüş ve önerileriniz nelerdir?
- Türkiye solunda yer alan değişik siyasi partilerin ve grupların önemli bir çoğunluğunun işbirliği yapmasını engelleyen başlıca etkenler sizce hangileridir?
- Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, Türkiye İşçi Partisi'ne yaptığı işbirliği önerisi konusunda ne düşünüyorsunuz?
- Sağcı partilerin yöneticilerinin kampanyalarıyla daha şimdiden önemli bir siyasal olay niteliği kazanan 1979 yılı Kısmi Senato Seçimlerinde, solun siyasal işbirliğinin sağlanması için neleri öneriyorsunuz?
- Soldaki siyasal güçler ile, toplu halde büyük bir potansiyel taşıyan tüm demokratik kitle örgütlerinin faşizme ve gericiğe karşı demokratik güçbirliği yapmalarının koşulları var mıdır? Varsa bu güçbirliği sizce nasıl somutlanmalıdır?

şünceleri doğrultusunda yasalar çıkartmak ve geleceğin filizlenen solunu tamamen ezmek fikrinde-ler. Seçim kazanamayacakları merkezlerde mutlaka biri diğerini destekliyor. Solun da aynı şekilde hareket etmeleri gerektiği kanaatindeyim.

5 — Mutlaka vardır. Soldaki demokratik kitle örgütlerinin hareketleri birlik ve beraberlik içinde ezilen sınıfların yanında samimi olarak mücadele verilmeli, bu örgütler tek kanaldan belirli ilkeler doğrultusunda eğitilerek başarıya ulaşır kanaatinde olduğumu belirtirim.

Saygılarımla
Ertuğrul ALMAY
Ziraat İlâçları Bayi
Boğazlıyan

1 — Türkiye'deki ilerici güçlerin dağınkılığı sermayenin işine yaradığı gibi, faşist odakların güçlenmesine daha da neden olacaktır.

Bu konuda ilerici güçlerin asgari müşterekte birleşmesi zorunludur. Bu konuda işçi sınıfının yanında olan herkesin, tüm soldaki partilere ve derneklerde toplanan ilericilere, fraksiyon tartışması yerine işçi sınıfı partisinde görev almaları gerektiğini ve işçi sınıfı mücadelesinin partisiz yapılamayacağını söylemesinde fayda vardır.

2 — Solda bulunan partilerin ve grupların bençe dağınkılığı, herkesin solun liderliğini kendisi yapmak ve benim görüşlerim daha doğrudur diyerek solu kendi bünyesinde toplamak gibi bir düşünceye kapılması, asıl solun liderliğini işçilerin yapması gerektiğini unutmamalıdır.

3 — Partinin işbirliği yapma tutumunu başından beri destekliyorum ve işçi sınıfı adına en doğru ve en tutarlı tavidir.

4 — Sağcı partiler eskiden beri yaptıkları gibi şimdi de solu bölmekteler. 1979 kısmi senato seçimine soldaki tüm partilerin bir araya gelerek sağın bu oyununu bozmaları ve meclise işçi sınıfının gerçek temsilcilerini yollayarak parlamentoda da işçi sınıfının gerçek sorunlarını geniş halk yığınlarına sergilemeleri gerekir.

5 — Soldaki partilerle ve demokratik kitle örgütleriyle faşizme karşı ortak hareket etmek her ilerici için her zaman için mümkündür. Zaten faşizme ve gericiğe karşı tüm ilerici güçlerin birleşmesi doğaldır. Savet bu konuda faşizme ve gericiğe karşı birleşmeden yana tavır almıyorsa, kendisine ilerici adı veren kurulusa kuskusu ile bakmak ve en kısa zamanda onu tüm kamuoyunda geniş emekçi kesimine teşhir etmekte fayda vardır.

Selâhattin CANBOLAT
Teksiif Güney Bölge Şube Başkanı
CHP Belediye Meclis Üyesi
ADANA

DİSK'İN BİRLİĞİ İÇİN

DİSK'den geçici olarak ihraç edilmiş bulunan Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikalarının genel başkanları geçtiğimiz hafta (30 Temmuz'da) ortak bir açıklama yaparak, kendilerinin DİSK dışında yeni bir konfederasyon kuracakları yolundaki söylentileri yalanladılar.

Bu yalanlama, biraz gecikmiş de olsa, gene de önemlidir. Memnuluk vericidir.

Üç sendika başkanı, sendikalarının DİSK'den ayrılmak niyetinde olmadıklarını, tersine işçi sınıfımızın sendikal birliğinin DİSK'de sağlanacağına inandıklarını belirtmişler, ayrı bir konfederasyon kurmalarının söz konusu olmadığını söyleyerek şöyle demişlerdir:

«Öte yandan DİSK Genel Başkanı Sayın Abdullah Baştürk, 17 Temmuz 1979 günü bir açıklama yaparak Sendikalarımıza bazı önerilerde bulunmuştur. İçinde bulunduğumuz günlerde bazı kardeş sendikaların DİSK'teki bunalımın çözümü doğrultusunda başlattıkları girişimlere yardımcı olma amacıyla Sayın Baştürk'ün açıklamasındaki iddia ve görüşlere ayrıntılı yanıtlarımızı daha ilerde açıklamayı uygun bulmaktayız.

Ancak Sayın Baştürk'ün öne sürdüğü, Maden-İş'in MESS görüşmelerine temsilcileri de sokması, referandumdan yana olması, sendikalarda siyasal ayrımcılık ve tasfiyecilik yapılmaması gibi taleplerin, sendikalarımızın başından beri savunageldiği ve ardıcıl uyguladığı ilkeler olduğu halde sanki sendikalarımız, bu ilkelere karşı imiş ve sendikalarımız hakkındaki geçici ihraç kararlarının nedenleri bunlar gibi, ihraç kararlarının

yeniden ilgili kurullara götürülmesi için şartlar olarak ileri sürülmesine ve hele kimi DİSK sendikalarının da bu girişime ortak edilmeye çalışılmasına bir anlam veremediğimizi de belirtmek isteriz.

Öte yandan bazı çevrelerin son günlerde sendikal demokrasi ilkesini yozlaştırmaya ve kendi çıkarları doğrultusunda bulanıklaştırmaya çalıştıkları da gözden kaçmamaktadır. DİSK'e üye sendikaların, DİSK ilkelerini ve sendika içi demokrasiyi içeren tek tip statü (Anatüzük) etrafında bütünleşmesi konusu, bugünün konusu değil, DİSK'in kurulduğu 1967 tarihinden bu yana DİSK içinde sendikalarımızın ele aldığı ve yeterince gerçekleştirmeye çalışıldığı bir konudur. Fakat henüz bu konuda hedefe ulaşamamıştır. Bu konuda ancak DİSK karar organlarının ilkeli, bağlayıcı ve ayrıcalıksız kararları ve DİSK Anatüzüğü doğrultusunda sonuca ulaşmak mümkündür. Sendikalarımız, DİSK'e üye sendikaların, DİSK karar organlarının kararları doğrultusunda bu konuyu elbirliği ile hayata geçirmeleri gerektiği görüşündedir ve bu doğrultuda davranacaklardır. Tüzük ve Yasalar çerçevesinde her yasal organ ve karara saygılı olmayı sendikal birliğin vazgeçilmez ilkesi saymaktayız.

İşçi sınıfımızın iç kavgalarla bölünmüş, işçi sınıfı dışındaki güçlerin her türlü provokasyon ve sızma çabalarına açık duruma gelmiş bir DİSK'e değil, tersine tekellere ve bunların neden oldukları derinleşen ekonomik bunalıma karşı, sendikal hareketi tek merkezden yönetebilecek, işçi sınıfının tüm

güçlerini tekellere karşı yönlendirebilecek bir DİSK'e ihtiyacı vardır.»

Yukarıdaki alıntıda, söz konusu sendikaların sendika içi demokrasiyi uyguladıkları ve tasfiyecilik gütmedikleri konusundaki iddialarına, somut veriler ve sayısız örnekler nedeniyle katılmamakla birlikte, bu noktayı bir polemik konusu yapmak istemiyoruz.

Çünkü yapılan açıklamada bizce asıl önemli olan iki nokta vardır:

1) Bu sendikaların ayrı bir konfederasyona gitmeyecekleri resmen açıklanmıştır.

2) Bu sendikalar tek tip tüzüğü ilkesel olarak kabul etmişlerdir.

Hatırlanacağı gibi BİRLİK 23'cü sayısında DİSK'deki bölünme konusunu ele almış ve adı geçen sendikaların ayrı bir konfederasyona gitmelerinin büyük bir suç olduğunu söyleyerek, onların DİSK içinde kalmalarının ana koşulunun tek tip tüzüğü ilke bakımından benimsemeleri olduğunu belirtmişti.

Geçen hafta yapılan açıklama bu iki temel konu açısından olumlu bir gelişime işaret eder.

Söz konusu üç sendika, Abdullah Baştürk'ün 17 Temmuz'da kendilerine yaptığı ve, sendikal birlik bakımından yapıcılık taşıyan çağırısı peşinen reddetmişler ve gerek ilkesel bakımdan, gerekse pratikte sendikal demokrasi açısından önem taşıyan tek tip tüzük ilkesini benimsemiş olduklarını söylemişlerdir.

Bu durum, DİSK'in bölünmesini önlemek, DİSK'in birliğini onarıp güçlendirmek bakımından

mutlaka değerlendirilmesi gereken önemli bir olanağı ortaya koymaktadır.

DİSK merkezi, yönetimde olmanın kendisine yüklediği sorumluluğun bilincinde olmalı ve bu olanağı DİSK'in birliği yolunda sonuna kadar zorlayarak, olumlu bir sonuca ulaşmak için her türlü yapıcı çabayı göstermelidir. Şu anda DİSK merkezine karşı bir taraf gibi davranan üç sendika da gene yapıcı tutum içinde olmalıdır. Bu çabaların bizce en önemlileri şunlardır:

Üç sendika tek tip tüzüğü reddetmediklerine göre, tüm DİSK sendikalarının ve bu arada söz konusu üç sendikanın tek tip tüzüğü kongreler toplayarak kabul etmeleri vakit geçirmeden sağlanmalıdır. Bilindiği gibi DİSK'e bağlı sendikaların bazıları, yaptıkları olağan kongrelerde bu tüzüğü resmileştirmişlerdir. Geri kalanların da bunu yapmaları gerekir.

● Tüzük, DİSK'in yetkili organlarından geçmiştir. Bununla birlikte tüzüğün tüm maddelerini mutlak ve değişmez görmek tutumu içinde olunmamalı, bu tüzüğün yetkinleştirilmesi ve geliştirilmesi yolunda önerisi olan sendikaların görüşlerinin dile getirileceği ve tüm DİSK üyesi sendikaların katılacağı bir ortak görüşme zemini sağlanmalıdır. (Gerçi bu tüzük DİSK organlarından geçmeden önce, yeterince önceden sendikaların bu konulardaki görüşleri istenmişti, ama gene de, içinde bulunulan özgül durumda, bir kez daha böyle bir olanağın yaratılmasında yarar vardır.)

● Özellikle DİSK'de belirleyici özellik taşıyan sendikalar, yeni tüzüklerine göre kongrelerini toplayarak, DİSK 7.'ci Genel Kuruluna bu tüzük ilkeleri dahilinde hazırlanmalıdırlar.

Bu kongreye katılacak sendikaların, yeni tüzük uyarınca kendi kongrelerini toplayıp, yönetim organlarını ve DİSK Genel Kurul delegeliklerini seçmeleri DİSK 7.'ci Kongresinin demokratikliğini sağlayacak başlıca etken olacaktır.

● Maden İş, Bank Sen ve Baysen Sendikaları, tek tip tüzüğü kabul ettikleri takdirde, geçici ihraç süreleri dolmadan da DİSK'e dönmeleri ve DİSK üyesi sendikaların taşıdıkları tüm haklardan yararlanmaları ve bu konuda DİSK yetkili organlarının çaba göstermesi, bir başka yapıcı tutum olacaktır.

● Gene DİSK genel merkezi başta olmak üzere tüm DİSK sendikalarının şu anki en önemli görevlerinden birisi, yaklaşmakta olan Maden İş - MESS toplu sözleşmeleri için Maden İş ile tam bir dayanışma içinde bulunmalarıdır. Onbinlerce işçiyi kapsayan bu toplu sözleşmeler ve MESS'e karşı verilecek mücadele, işçi sınıfı-

zin ve özellikle sanayi proletaryasının şu anki en önemli sınıf muharebelerinden birisi olacaktır. Genel sınıf mücadelesinde önem taşıyan bu muharebenin kazanılması tüm işçi sınıfımızın bir zaferi, tekeli burjuvazinin ise bir yenilgisi olacaktır.

Bu nedenle, MESS'e karşı Maden İş ile ve Maden İş üyeleriyle dayanışma, kesinlikle, bizim sınıf görevimizdir. DİSK içindeki — ya da dışındaki — ayrılıklar ne olursa olsun, hiçbir sosyalist ya da ilerici gücün, bu dayanışma görevinden kaçınması mazeret değildir.

Öte yandan DİSK içindeki bunalımın çözümü için aşılması önem taşıyan bir başka olumsuzluk da, Maden İş'e karşı Met-Sen isimli bir sendikanın kurulmasına değgin hazırlıklardır. Soldaki siyasal partilerden TİP'in içinde yer aldığı, hattâ teşvik ettiği anlaşılan böyle bir girişim kesin bir bölücülüktür. Maden İş'e karşı bir sendika kurmaya kalkışmak suçtur.

Bu konuda Aydınlık gazetesi-nin verdiği bir haber ne TİP, ne de DİSK tarafından henüz tekzip edilmiş değildir. Sendikal çevrelerden edinilen bilgiler, böyle bir girişimin sözkonusu olduğu ve işin içinde TİP yöneticisi bazı sendikacıların bulunduğu yolundadır. Biz gene de ve hâlâ da böyle bir tekzibi beklemekteyiz.

● DİSK'e bağlı bir sendikaya karşı, alternatif bir sendika kurma tutumu, toplumsal ilerleme grubunun denemiş olduğu ve hâlen sürdürdüğü bir yoldur. Örneğin Yeni Ges-İş, Beton İş, Tüm Has İş, vb. gibi sendikalar bu amaçla kurulmuştur. Bu sendikalar **gecekondu sendika** niteliğini geçmediği için, hiçbir etkileri yoktur. Fakat asıl hata onların kurulmasındadır. Bu nedenle, DİSK'in birliği yolunda güven verici olmak için, birlik konusunda içtenliği kanıtlamak için, bu sendikalar kendi tüzel varlıklarına son vererek, o işkollarındaki DİSK sendikalarına katılmalıdırlar.

● Bütün sendikalar DİSK ana tüzüğüne ve demokratik merkez yetki işleyişe, titizlikle uymayı sözde değil, pratikte kabul ederlerse ve bunu kanıtlarlarsa, DİSK'in birliğinin temel güvencesi bu olacaktır. Çünkü Lenin'in de belirttiği gibi işçi sınıfı birliğinin temel ilkesi, azınlığın çoğunluğa uymasındır. Bu sağlanmadığı takdirde DİSK'de birlik de sağlanamamış olacaktır.

Yukarıda sıraladığımız bu ve benzeri öneriler — şu anki durumda — çok kimseye iyi niyetli bir **temenni** gibi gözükebilir. Hiç kuşkusuz, bu önerilerde iyi niyet belirgindir. Ama bu öneriler sadece iyi niyetten ibaret değildir. Dikkat edilirse, sorunun çözülmesi için getirdiğimiz öneriler, **esas olarak İLKESEL** önerilerdir.

Bu ilkelerin temelinde işçi sınıfının birliği ilkesi bulunmaktadır. Bu ilke üzerinde, sendikal demokrasi, demokratik merkez yetki işle-

yiş (ve bunların somutlanacağı tüzük maddeleri), işçilerin dayanışması, DİSK'e bağlı sendikaların sınıf muharebelerinde birbiriyle dayanışmaları gereği, sendikal harekette ve örgüt içinde ortaya çıkacak sorunların ilkelere bağlı yollardan çözümünü için çaba gösterilmesi, tahripkâr tutumlardan özellikle kaçınılması, sorunu daha da derinleştirecek tavırlara düşülmemesi... vb. gibi ilkeler ve gerekler yükselmektedir.

DİSK içinde varolan tüm sendikalar ve çeşitli siyasal eğilimlerden sendikacılar, bu ilkeleri titizlikle gözetirlerse, grupçu, bencil anlayışlardan uzak dururlarsa, sorun çözümlenebilir ve ancak böyle çözümlenebilir. Aksi halde, DİSK kaçınılmaz olarak bölünür. Ya da yaralı bir şekilde yoluna devam ederken, bu zaafından ötürü etkili bir mücadele veremez olur.

DİSK'e bağlı sendikaların ve DİSK içindeki belli başlı siyasetlerin hepsinin böyle doğru ve ilkeli bir yol izleyip izlemeyeceklerini bilmiyoruz. Ama, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi sonuna kadar bu ilkeleri savunacak, onların gereklerini yerine getirecektir. Bu ilkelere uyanlarla birlikte davranacak, işbirliği, güçbirliği ve dayanışma içinde olacaktır. Bu ilkeleri uymayan sendikaları ya da siyasal eğilimleri ve-

ya sendikacıları ise eleştirecek ve işçilere sergileyecektir. Şayet ilkeler kimilerine yeterince net gelmiyorsa, ilkeler ve onlara bağlı politikalar ya da tavırlar konusunda diyalog kuracaktır.

Başlangıç noktası olarak, DİSK'deki tüm tarafların, son yıllarda yaşanan olumsuzluklardan ders almalarını görüyoruz. Bu olumsuzluklarda kimin ne kadar payı vardır, kim nerede hangi hatayı işlemiştir, bütün bu noktalar, objektif temeller, yani ilkeler ışığında açık yürekle irdelenmelidir. Demokratik tarzda eleştiri - özeleştiri mekanizmasının işletilmesinden çekinilmemelidir.

Ancak böyle bir yönelim başlarsa, o zaman ilkelerin neler olduğu yeni koşullarda muhtemelen daha da vurguyla belirlenecek, şekilsiz veya yuvarlak kalan bu nitelikleriyle yoruma açık kalarak her tarafa çekilen «ilkeler» ayrıntılı olarak ve tâli ilkelerle zenginleştirilip somutlanabilecektir.

Sendikal birlik temeli üzerindeki bu ilkelerin ayrıntılı kılınması ise, onların hayata geçirilmesini kolaylaştıracaktır.

Onlara uymayan eğilimler, sosyal pratik içinde önce teşhir, sonra da tecrit edilecekler ve kaçınılmaz olarak saf dışı kalacaklardır.

Soda İşçilerinin Sorunu Çözülmedi

Mersin soda fabrikasındaki işçilerin aylardır süren direnişi sonucunda imzalanan toplu sözleşmenin ekonomik haklar açısından taşıdığı yeterlilikler geçtiğimiz haftaki yeni gelişmelerle birleşince, soda işçilerinin nasıl satıldığı daha açıkça anlaşılmaktadır.

Soda fabrikasında son durum şudur: Sendika ile işveren arasındaki toplu sözleşme, daha önceden fabrikaya işçi görünümü altında sokulmuş sendika dışı 240 kadar faşistin fabrikadaki konumlarına ve işlerine son vermemiştir.

Tersine, imzalanan toplu sözleşmeyi, fabrikadaki işçi görünümü faşistler kendileri için bir zafer olarak kabul etmişler ve devrimci - ilerici işçilere karşı saldırılarını ve tehditlerini büsbütün arttırmışlardır.

Bu yüzden, toplu sözleşmede, daha önceden işten çıkarılan sendikal işçilerin işe alınacağı maddesi konulduğu halde, fiilen bu madde işlemez durumdadır. Dahası da sendika yönetimi toplu sözleşme metnini hâlâ gizli tutmaktadır. Hiçbir işçi toplu sözleşmede nelerin nasıl yer aldığını bilmemektedir. Direniş nedeniyle işten çıkartıldıkları açıklanan işçilerin, akitlerinin yenilenmesinde ve işçilerin işbaşı yapmasında, işveren sözkonusu faşistlerin ve sağcılarının istedikleri bir tutum içindedir. Çünkü fabrika faşistlerin denetimi altına girmiştir. Bu nedenle, pek çok devrimci-ile-

rici işçi halen işbaşı yapmamış durumdadır. Bu işçilerin bir kısmı fabrikadaki faşist terör nedeniyle işten ayrılmak zorunda kalmışlardır. Toplu sözleşmenin imzalanmasından sonra bugüne değin işbaşı yapan işçiler, genellikle politikleşmemiş ve dolayısıyla ilerici eğilimler taşımayan unsurlardır.

Anti-faşist işçi kitlesi ise, sözkonusu terörden dolayı işbaşı yapmadığı gibi, belli bir şaşkınlık içindedir.

Pet-Kim İş Sendikası'nın İçel Şubesi istifa etmiştir. Sendika genel merkezinden hiçbir yetkili, ortalarda gözükmemektedir. Sendika şubesine giden işçiler ya binayı kapalı bulmakta, ya da hiçbir yetkiliye rastlamamaktadırlar.

Böylelikle, sendika, işçileri tümüyle **sahipsiz bırakmış** ve mücadeleden kaçmıştır. İşçiler arasında büyük hoşnutsuzluk hüküm sürmekte, sendikaya duyulan tepkiler artmaktadır. İşçilerin en bilinçli unsurlarının tüm girişimlerine ve çabalarına rağmen, sendikacılar işçileri kendi kaderleriyle başbaşa bırakmışlar ve işverenle uzlaşmışlardır.

Böylelikle, işçilerin aylar süren direnişi, sorumsuz sendika yöneticilerinin tutumlarıyla bir yenilgiye sürüklenmek noktasına gelmiştir. Bu konuda sendika yönetimi suçludur. Ve işçi sınıfımız bu kişilerden hesap soracaktır.

CAM İŞKOLUNDA DİSK DÜŞMANLIĞI VE BÖLÜCÜLÜK GİRİŞİMLERİ KİME YARAR?

DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikası'nın örgütlü bulunduğu Teknik Cam ve Topkapı Şişe Cam fabrikasında işyeri temsilcilerinden bazıları hazırladıkları bir bildiriyle sendikanın Yürütme Kuruluna geçtiğimiz hafta verdiler. Ertesi gün de aynı bildiriler her iki fabrikada dağıtıldı.

Bildiri, DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikası temsilcilerinin ağzı ile değil, Türk-İş'e bağlı Kristal-İş Sendikası'nın yöneticilerinin ağzı ile kaleme alınmıştı. Gerçekte işçilerin bu işkolunda birliğini «sözde» ileri süren bildirinin «ilerlemeci» sahipleri, bu işkolunda da bir taraftan DİSK düşmanlığını yaymaya çalışırken, diğer taraftan Hürcam-İş içinde Türk-İş'e bağlı bölücü Kristal-İş Sendikası'nın savunmasını yapmaktadırlar. Sendika içinde ve işyerlerinde tecrit olmaya giden «ilerlemeci»ler, «Kristal-İş'in yönetimine namuslu, ilerici insanların gelmesiyle» bu sendika ile işkolunda güç ve eylem birliği yapılması olanakları doğduğunu, ancak DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikası yöneticilerinin bu durumu ortadan kaldırıcı tutum içine girdiğini söylemekte ve «Kristal-İş'in bölücülükle suçlanması»nı kınamaktadırlar.

DİSK'e bağlı sendikalarda bölücü, grupçu tutumlarından halen vazgeçmeyen ve bu nedenle işçi sınıfının ekonomik - demokratik mücadelesini zaafa uğratmaktan çekinmeyen «ilerlemeciler» tam bir aymazlıkla iki yıl önce sarı Kristal-İş ve MC'nin Bölge Çalışma Müdürlüğü ile ortaklaşa sahate üye işleri ile Hürcam-İş Sendikası'ndan koparılıp alınmış bulunan Düzcamlı işyerinde, Hürcam-İş Sendikası'nın örgütlenmesini, Düzcamlı fabrikasındaki DİSK çatısı altında toplanma isteklerinin geri çevrilmesini tehditkâr bir dille talep etmektedirler. Buna gerekçe olarak da «...sizin bu girişiminiz Kristal-İş'i bize bağlı olan işyerlerinde örgütlenmeye itecektir.»

Hürcam-İş Sendikasıyla aynı işkolundaki Kristal-İş'in ekonomik mücadelede işbirliği yapmalarının istenmesi olumlu bir şeydir. Ancak, Hürcam-İş'in ve DİSK'in Türk-İş'e bağlı sendikalara yaptığı çağrılarının bugüne kadar muhataplarınca yok sayıldığı, hele Kristal-İş'in bu konuda hiç bir girişimde bulunmadığı ortada iken ve adı geçen sendika halen Türk-İş çatısı altında iken; DİSK çatısı altında Türk-İş sözcülüğü yapmaktan ve cam işçilerini bölmeye, Hürcam-İş Sendikası'nın gelişmesini kösteklemeye çalışmaktan başka bir anlam taşımaz.

Bu çabaların altında yatan cam işçileri çok iyi bilmekte olduğundan, bu oyuna gelmeyeceklerdir.

Ölümünün 84. Yıldönümünde Proletaryanın Büyük Önderi

ENGELS'İ DERİN SAYGIYLA ANIYORUZ

Bütün hayatı boyunca insanlık tarihine gerçek anlamını kazandırma yolunda Marks'la birlikte ölümsüz bir uğraş veren Friedrich Engels'in adı, proletaryanın ve kurtuluş bilincine erişen tüm insanlığın mücadelesinde her geçen gün yuceliyor. Marks'la birlikte insanlığın gerçek tarihini yazan ve gerçek dostluğun, önderliğin büyük örneğini veren Engels, «yaşıyorum, demek ki öleceğim» sözüyle belirlediği hayatın ve ölümsüzlüğün diyalektik anlamını, bütün hayatını işçi sınıfının evrensel davasına adanarak doğruladığından bu yana 84 yıl geçti. Bu süre boyunca, tarihinde ardarda şanlı zafer sayfaları kazanan işçi sınıfı, kendisi hakkındaki bilgisini ancak yüzyılları gerektiren bir süre içinde ayakları üstüne oturabilecek olan insanlığa bu bilgiyi bir insan ömrü içinde sağlayan Marks ve Engels'i doğrulamaya, marksizmi tüm insan bilgisinin bilimsel yöntemi olarak insan bilincinde derinleştirmeye devam ediyor.

«Ancak sana yazabiliyorum bunları» diyordu Marks. «Biliyorum ki bütün bu düşünceleri, ben olmasam da, gene ve sadece sen yeşertebilirsin.» Nitekim Marksizmin ilkelerini ömrü boyunca hayatın her alanına uygulamada dur durak bilmeyen bir çaba göstermiş olan Engels'in bu özelliğini Lenin şöyle belirlemektedir:

«Marks'ın görüşlerini doğru olarak değerlendirebilmek için, en yakın düşünce, iş arkadaşı Friedrich Engels'in yapıtlarını okumak mutlak surette gereklidir. Engels'in bütün yapıtları gözönünde bulundurulmadan, Marksizm anlaşılabilir ve bütünsel olarak üzerinde fikir yürütülemez.»

«İkinci kemandım ben ve belirli bir virtüözlük derecesine ulaştığımı sanıyorum. Ama Marks gibi bir birinci kemandım olduğu için de alabildiğine mutluym.» diyen Engels'in işçi sınıfı biliminin oluşumundaki emek bileşimini gerçekçi bir kavrayışla değerlendirmesi, onun yaratıcı emeğinin anlamını daha bir önemli kılmakta ve saygı uyandırmaktadır. Tarihın maddeci kavrayışına ilişkin önermeler üzerine Manifesto'nun önsözünde yer alan şu sözleri, bir işçi sınıfı önderinin kendisini nasıl değerlendirmesi gerektiği konusunda son derece nesnel bir tavır örneklemektedir:

«Kanımca Darwin'in teorisi biyoloji için ne yapmışsa, tarih için onu yapacak olan bu önermeye, 1845'ten her ikimiz de yavaş yavaş yaklaşmaktaydık. Benim tekbashiya, bu önermeye doğru ne kadar ilerlemiş olduğumu en iyi olarak İngiltere'de İşçi Sınıfının Durumu adlı eserim gösterir. Ancak, 1845 ilkbaharında, Brüksel'de Marks'la yeniden buluştuğum zaman, o bu önermeyi, hemen hemen yukarıda belirttiğim kadar açık bir biçimiyle önüme serdi.»

Ve hemen arkasından, bunu bir elçakgönüllülük olarak nitelendirenlere karşı bilimsel bir tavırla ekler: «Bunu birçok kez belirttim, ama şimdi artık bunun Manifesto'nun önsözünde de yazılı bulunması gereklidir.»

Bu nesnellığı, insan emeğine bilimsel yaklaşımı elinden hiç bırakmayan Engels'in bu tavrından sonra Marks'la hızla ilerleyecek olan arkadaşlığı, Kutsal Aile ve Alman İdeolojisi eserlerinin kolektif yaratılmasını getirecektir. Hegel, Feuerbach ve öteki Alman filozoflarının görüşlerini yepyeni felsefi tezlerle ele alan bu eserlerde, diyalektik ve tarihsel materyalizmin temelleri belirlenmeye başlanır. Alman felsefesinde tepesi üstü duran ve dünyayı yorumlamakla yetinen diyalektiğin ayakları üstüne oturtulması ve dünyayı değiştirmeye yönelmesi işine girilir.

Diyalektik maddeci felsefe ve tarih anlayışının nesnel bir gerçeklik kazanması, dünyayı değiştirme önermesinin sınıf mücadelesinde eyleme dönüşmesi için Enternasyonal Komünist Liginin örgütlenmesine etkin olarak katılan Marks ve Engels, teorik bulgularının sözde kalmıyacağını da kısa sürede kanıtlamaya oluyordular. 1847'de Lig'in program taslağı olan Komünist İlkeler'i kaleme alan Engels'in bu taslağı, 1848'de Marks'la ortaklaşa yazacakları Manifesto'nun dayanaklarını oluşturur. Manifesto, artık işçi sınıfının bilimsel ideolojisinin doğuşunu kesinlikle müjdelemekte, «her yerde ve her zaman tarihsel durumlara bağlı olarak kullanılabilecek temel ilkeleri», marksizmin temel biçimini vermektedir. Manifesto'da şunları yazıyordu Mark ve Engels:

«Gördüğümüz durum şudur: burjuvazinin üzerinde düzenini kurduğu üretim ve mübadele araçları, feodal toplumun içinde yaratılmıştır. Bu üretim ve mübadele araçlarının gelişmesinin belirli bir noktasında, feodal toplumun üretim ve mübadele koşulları, tarımın ve imalatın feodal örgütlenmesi, bir sözcükle, feodal mülkiyet ilişkileri, tam gelişme durumundaki üretici güçlere uygun olmaktan çıktı; ve üretimi ilerleteceğine, onu engeller duruma geldi. Bu engellerin yıkılması gerekiyordu. Yıkıldılar (...) Burjuvazinin feodalizmi devirmekte kullandığı silahlar, şimdi artık kendisine karşı çevrilmiş bulunmaktadır.

Burjuvazi, yalnızca kendisine ölüm getiren silahları hazırlamakla kalmamıştır; bu silahları kullanacak insanları da, yani proleterleri — modern işçi sınıfını — da yaratmıştır. (...) Bugüne dek, toplumda üste çıkan her sınıf, ele geçirdiği üstün durumunu, tüm toplumu kendi mülk edinme koşullarına uydurarak, sağlamlaştırmaya çalışmıştır. Proleterler ise, kendi eski mülk edinme biçimlerini ortadan kaldırmadan, dolayısıyla daha önceki bütün mülk edinme biçimlerini de ortadan kaldırmadan, toplumun üretici güçlerine egemen olamazlar. Onların güven altına alacak ve sağlamlaştıracak bir şeyleri yoktur; ödevleri, daha önceki bireysel mülkiyetin bütün güvenlik ve güvenlerini tahrir etmektir.»

Böylece kapitalist toplumun bağrında olgunlaşan ve kapitalizmin mezarını kazmakta olan sınıfın tarih içindeki yerini ve görevini ilk kez bilimsel olarak açıklayan, işçi sınıfı biliminin yaratıcıları, «Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecekleri bir şeyleri yoktur. Kazanacakları koca bir dünya var. Bütün ülkelerin işçileri, birleşiniz!» diyerek enternasyonalizmin evrensel şiarını da belirlemiş olurlar. Proletaryanın kazanacağı ve üzerinde yaşayan tüm insanlığın kurtulacağı, dünya gerçek maddi gücünü ve bu gücün bilincini, temel olarak böylece ilk kez Manifesto'da bulacaktır.

Teoriyle pratiği sınıf mücadelesinin her alanında birleştirme çabasını ömrü boyunca sürdüren En-

gels, sadece klavuz ilkelerle değil, 1848 devriminin barikatlarında dövüşerek de bir işçi sınıfı önderinin örnek kimliğini yaratır. Lenin, komünizmi teorik ve pratik bütünselliği içinde insan bilincine kazandıran bu iki insanın anıtlarının açılış konuşmasında onların gerçekleştirdiği işin büyüklüğünü şu sözlerle tanımlamaktadır:

«Onlar, kapitalizmin çöküşünün ve insanın insanı sömürmesinin son bulacağı ileri döneme geçişin kaçınılmaz olduğunu bilimsel çözümleme ile kanıtladılar.

Onlar, bütün ülkelerin proleterlerine, sermayeye karşı devrimci mücadeleye ilk önce kendilerinin girişeceğini, bütün emekçileri, tüm sömürülenleri bu mücadelede kendi etraflarında birleştireceklerini söyleyerek, kendilerinin rol, ödev ve görevlerini gösterdiler.»

Proletaryanın kazanacağı dünyayı tüm boyutlarıyla kavramak için tüm gücünü, yaratıcı yeteneğini son soluğuna kadar kullanan Engels, derin felsefi çözümlemeleri, doğanın diyalektiği üzerine çalışmalarıyla da, işçi sınıfı biliminin temel ilkelerini hayatın her alanına uygulamada üstün değerde eserler yaratmıştır. Madde ile hareketin ayrılmazlığı, zaman ve mekânın birliği, maddenin biçimlerinin tükenmezliği, atomların özellikleri, maddenin en yüksek biçimi olarak hayatın ortaya çıkışı gibi, 20. yüzyıl biliminin doğruladığı pek çok doğa olayını keşfetmiştir. Bir deha ürünü olan Materyalizm ve Ampirikritisizm eserinde, Lenin, Engels'in bu kavrayış ustalığını şöyle belirtir: «Engels'te, tüm insan pratiği bilgi teorisine akın ederek gerçeğin objektif ölçeğini oluşturur.»

İnsanlık pratiğinin her yönünü eşsiz bir gözlem gücü ve tükenmez bir enerjiyle açıklama çabası, Engels'i, kültür, sanat, edebiyat konularıyla de içten bir ilişkiye götürmüştür. Altyapının üstyapıyı belirlemesi konusundaki yanlış anlamaları açık bir tanımlamayla gideren Engels, şöyle demektedir:

«Biz, kendi tarihimizi kendimiz yaratırız.

Ne var ki, bunu gerçekleştirmemiz için, ilkönce belirli koşulların ortada bulunması gereklidir. Bunlar arasında ekonomik koşullar sonuç belirleyicisidir. Ayrıca politik ve benzeri koşulların, hattâ insanların kafalarında varlığını sürdürdüğü geleneklerin de, sonuç belirleyici olmamakla birlikte, belirli bir rolü vardır.

«Maddi yaşam koşulları ilk nedendir. Buna karşın, ideolojik alanlar da, bu maddi koşullara kendi yönlerinden, fakat ikinci derecede etki yaparlar.»

Bu bağlamda özgürlük kavramına getirdiği açıklıkla da Engels, insan bilincinin özgür gelişmesinin ve özgür eyleme dönüşmesinin şartlarını da göstermiş olmaktadır:

«Özgürlük, doğa yasalarından, hayali bağımsızlık demek değildir, tam tersi, bu yasaların öğrenilmesidir ve bu bilginin olanaklarına dayanak, doğa yasalarının belirli amaçlara doğru planlı bir biçimde harekete geçirmektir. Demek ki irade özgürlüğü, ilgili şeylerin öğrenilmesinden sonra, karar verme yeteneğinden başka bir şey değildir.»

Bu, insanın içinde bulunduğu somut gerçekliği doğru kavraması anlamına gelmektedir ki, sanat ve edebiyat adamının özgürlüğü sorununu da berrak bir çözümlemeyle aydınlatmaktadır. Gerçeğin anlamının her şeyin üzerinde tutan Engels, anlatacak olanın kendi gerçekliğini kavramasını da zorunlu görmekte ve bu zorunluluktan ileri doğru gidilebileceğini göstermektedir.

Marksizmi, insanı gerçekliğin tüm boyutlarına yayma ve derinleştirme çabasının proletaryaya sonuza bir birikim kazandırdığı her gün biraz daha gözlenen Engels için, Marks'ın mezarı başında söylediği sözler en anlamlısıdır. Çünkü Marks'ı olduğu kadar, Engels'i de tüm emeğiyle bu sözlerde tanımlayabiliriz:

«Marks her şeyden önce bir devrimciydi. Onun gerçek yaşamsal görevi, kapitalist toplumun ve onun kurduğu devlet enstitülerinin yıkılmasına şu ya da bu suretle katılmak, ilk defa kendi durumunun kendi gereksinmelerinin ve kurtuluş koşullarının bilincini verdiği çağdaş proletaryanın kurtuluşuna katılmaktı. Mücadele, onun en sevdiği alandı. Ve o, öyle bir tutkuyla, öyle bir inatla ve başarıyla savaşıyordu ki, böylesi pek az kimsede görülür.»

KÜÇÜK BURJUVA «SOL» AKLIĞI VE HERBERT MARCUSE

Hasan ŞERİF

Toplumsal mücadelelerin yakın tarihinde 1968 yılını dolduran öğrenci olayları önemli bir yer tutmaktadır. Fransa'dan başlayarak derece derece bütün Avrupa'ya yayılan ve bir kuşağı da Türkiye'den geçen bu akım, bugün «anarşizm» olarak karakterize edilmektedir.

Öğrenci hareketlerinin anarşizan boyutu, eğer bu hareketler işçi sınıfının siyasal ipoteğinde değilse, her zaman varolabilir ve olmaktadır. Ancak, 1968 öğrenci hareketlerinin farklı bir kategorik niteliği vardır ve bu hareketler, «gelişmiş sınıy toplu- larını yeni bir yaklaşımla» değerlendirmeyi uman felsefi denemeleri (!) esas alarak yükselmişlerdir. 1968 yılının bu öğrenci hareketlerinde devrim ciliğin sınıfsal ölçülerini aramak boşunadır. Bunun yerine öne çıkan, sokaklarda kaç araba yakıldığıdır ya da ateşe verilen binalardan yükselen alevlerin çapıdır. Ve bu anarşi kaosunda sınıf sınavına girdiğini sananların hemen hiçbirisi, ne istediğini ve kimden istediğini bilmeyecek kadar «sol» cuydu!

O dönemde Avrupa'da siyasal gerici- lik öğrenci hareketlerini «zarar- sız» olarak değerlendiriyor ve bu sevincinin sebebini şöyle dile getiriyordu: «Şükür ki bu gençler, servetlerin daha adil paylaşımı yerine başka şey- ler istiyorlar.» Gerçekten de, gelişmiş kapitalist toplumu derinleştirdiği yoz- laşmalara karşı haklı bir tepkiyi ve inkâr eğilimini dile getirmelerine rağmen, öğrenci hareketleri, yitkiğinin yerine neyi koyacağını bilmeyen kü- çük burjuva kudurganlığının «özgün» bir biçiminden başka bir şey değildi.

1968 öğrenci hareketlerinin prati- ği Bandit, Tarih Ali ve Rudi gibi anar- şist-troçkist bileşimi öğrenci liderleri- ni öne çıkarmaktan başka, Nanterre'den başlayarak, kapitalist dünyanın, Roma, Berlin, Sorbonne gibi belli baş- lı üniversitelerinde hamuru yoğrulan «yeni» bir felsefi uğraşın «açık göz» öncülerini de ele veriyordu. İşte geç- tiğimiz hafta ölen Herbert Marcuse de bunlardan biri idi ve «motoru bi- raz hızlı çalışan» gençliğe yakıt yetiştir- meye çalışanların başında geliyordu.

Marcuse'nin gelişmiş kapitalist toplumu «yeniden yorumlayışı» ile kü- çük burjuvazinin sınıf özlemlerinin sokak savaşlarında çakışması bir rast- lantı değildi. CIA ile yakın ilişkileri bulunduğu sonradan açığa çıkan Mar- cuse'nin bakış açısı, hem küçük bur- juvaziye «yeni devrimci» perspektifler açıyordu, hem de, işçi sınıfını yan- daşı toplumsal sınıflardan soyutlama- ya çalışan tekellere yeni saldırı ola- nakları veriyordu. Her gece devrimin rüyasını gören ve sabahı iple çeken küçük burjuva ise, Marcuse'de kendi sırtının sıvazlandığını gördükçe daha bir kuduruyordu. Çünkü Marcuse, ge- lişmiş sanayi toplumlarını yeniden ve «bilimsel» tarzda tahlil etmiş, işçi sı- nıfının bu yeni koşullarda devrimden yüz çevirdiğini (!) kolayca görüver- mişti! Geniş emekçi yığınlarını ekono- mik hesapların içine hapseden bu «yeni koşullar» ele avuca sığmayan küçük burjuvayı ve «aydınları» zapt- edemiyordu. Tam tersine, bu toplum kesimlerinin zincirlerinden boşanma- ları için şartları olgunlaştırıyordu ve bunun da zamanı gelmişti. Bu neden- le, gelişmenin «tek boyut»a indirge- diği insanlardan devrim beklenemez- di ve devrimin öncüsü, kapitalist yoz-

laşmanın kendini koruyan öğrenciler ve aydınlar olabildi!

Ne zaman küçük burjuvaziye yol görünmüştü de bu kesim beklemişti ki? İşte Marcuse de işareti vermişti. Durmak, işçi sınıfının programlı sab- rına boyun eğmek ihanet oluydu. Ve sırtında yumurta küfesi «olmayanla- rın» doldurduğu brikatlardan yükse- len çılgınlık, tarihi olarak kapitaliz- me kusulan öfke, pratik olarak da Marcuse'nin tekel egemenliğine de- ğerli bir armağanı oldu.

1968 öğrenci hareketlerinin pra- tik iflâsı Marcuse'nin daha sağlıklı değerlendirilip mahkûm edilmesini sağladı. Felsefi sapıklığın CIA güdü- mündeki yeniden üretimine bugün Batı'da da artık pek itibar eden yok. Ama «solcu»luğun takipçileri, Türki- ye'de ve dünyada, kendi tarihlerinin mirasıyla yaşmaya devam ediyorlar. Proudhon, Troçki ve Marcuse gibileri, küçük burjuvanın bayraklaştırdığı ve- raset ilâmında murisler olarak yaşa- maya devam etmektedirler.

Gerçekten de böyle midir, yani gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi sı- nıfı ve emekçi katmanların barut kese- si boşalmış mıdır?

Bu sorunun cevabını, Türkiye'de- ki «sol»culuğun gözünün içine baka-

baka vermek gerekir.

Devrimcilik, işçi sınıfına şu ya da bu kişinin yakıştırdığı bir özellik de- ğildir. Hele hele küçük burjuvazinin, böyle bir yakıştırmayı dilediği zaman yapmaya, dilediği zaman da geri al- maya hiç hakkı yoktur. Çünkü, işçi sınıfı eğer devrimci ise, hem de «so- nuna kadar devrimci» (Marks) ise, bu özelliğini, kapitalist toplumdaki sınıf ilişkilerinden almaktadır. Bu- nun özünü de işçi sınıfının mülksüz- lüğü, yani «zincirlerinden başka kay- bedecek» bir şeyinin bulunmaması o- luşturur. Kapitalizm — özellikle te- kelci kapitalizm — mülksüzleştirme demektir. Yani, kapitalizm geliştikçe işçi sınıfının devrimci konumu, a- zalmak şöyle dursun, daha da peki- şir. Ve küçük burjuvanın gözlüğün- den «ekmek için tekellerin kapısını aşındıran» olarak görünen işçi sınıfı, materyalist tarih açısından bakıldı- ğında ise sosyalizmin kapısını aşındır- maktadır. Eğer barutunu hesaplı har- cıyor ve kapitalizmin burjuvalardaki «beyaz yakalıları» a düşmanca davran- mıyorsa, bu, yarın, küçük burjuva gi- bi barutsuz kalmak istemediğinden- dir.

«Sol»aklık her zaman, belli bir beceriksizliği, hedefi şaşırma- yı içe-

rir. İşçi sınıfına ters gelen bu küçük burjuva gelenek demokrasi mücadele- sinde toplumsal bir «hoşgöründen», bes lense bile, burjuvazinin elinde emek- çilere karşı kullanılan tehlikeli bir si- lâha dönüşmektedir. Türkiye'deki «sol»cuların bunalımlarındaki derin- leşmenin kaynağı da buradadır.

Marcuse'nin izinde değildir kuş- kusuz «sol»cular ama onun yarattığı zeminden de fazla uzakta değildirler. Çünkü, işçi sınıfına ve onun bilimsel sosyalist mücadelesine küçük burjuva kuşkusundan yaklaşıldığı sürece der- lenen kalabalıklar, belki genç olabilir- ler ama bunlar, gelişmenin dinami- ğinden çok öfkenin hantallığını oluşt- ururlar. Hiç tanımadığımız Marcuse, eğer işçi sınıfının disiplin çatısı al- tında değilseniz, kümesinizde dola- şan sansardır. «Ölmüş» olsa bile!

Marcuse küçük burjuvanın dü- zenle çelişisini yaratmadı. Varolan bu çelişkiyi suursuz bir başkaldırı noktasında yakaladı ve tekel ege- menliğinin hizmetine koştı. Ama ça- bəsi, işçi sınıfının demir pençeleri al- tında ezildi. İkinci defa ölümler me- zarına çelenk gönderenler, «devrimci- liğine» toz kondurmadığı gençler de- ğil, Batı'nın kokmuş düzeninin ko- kuşmuş yaşlıları idi.

«AH NEREDE» POLİTİKASIZ YAŞAM?

29 Temmuz Pazar günü seç- men kütüklerinin yazımı için her- kes evine hapsolmuştu. Seçimler vardı önümüzde ve siyasal tercihi- ni dile getirmesine izin verilecek o- lan yurttaşlar tesbit ediliyordu.

«Siyaset yapacak insanların» böylesi usullerle tesbit edilmesinin ilkelliği ilk bakışta göze çarpıyor. Ama, bu ilkelliğe zorunlu kılınmış milyonlarca insanın sıkıntısına u- zanmak için «Pazar günü hücrele- ri»ne açılan TV'nin ekranlarında da «sıkıntı» üretilmesine ne demeli?

Seçmenlerin tesbit edildiği bir Pazar gününde TV'nin seyircilere lâyık gördüğü film «Ah Nerede?» idi.

MC dönemlerinin TV'sinden daha demokrat nitelikte olması, hiç değilse daha «akıllı» görünmesi gereken bugünkü TV'nin, en ilkel yayıncılık mantığından bile yoksun olduğu görülüyor. Seyircinin de- ğerlendirmelerini, çok az bile ol- sa, TV hakkında basında çıkan ya- zılardan yönetimin öğrenmesi ola- nağı vardır. Daha demokratik bir yayın politikasının oluşturulması için TV geniş seyirci kitlesinin öz- lemlerini hesaba katmalıdır.

Ama televizyonda mantığın hep aynı kaldığını, hattâ kötüye gittiğini izliyoruz. 29 Temmuz Pa- zar günü gösterilen «Ah nerede?» filmi bunun çarpıcı bir örneği. Sa- nat sayfamızda yer işgal etmeye de- ğen, bu filmin kendisi değil, se- çilmesinin ifade ettiği tutumdur.

Anadolu'dan İstanbul'a yük-

sek öğrenime gelmiş üç kardeşin yönelimlerini konu alan filim ilkel bir «siyaset düşmanlığı»na yas- lanmış. Seviyesiz gönül ilişkilerin- den seviyeli bir aşk çıkarmayı u- marken sinema sanatının da içine edilmiş! Bu bizi ilgilendirmiyor. Bir ilkokul müsameresinde bile bu filmdekenden daha gelişmiş bir o- yun dokusuna rastlayabiliriz. Bu filmi seçen anlayış ise, belli ki, filmin bu yanına ilgi duymamış..

Üç kardeşten biri politika ile ilgileniyor. Ancak, politikanın «ge- reksizliğini» kanıtlamış olmak için olacak, şerit içinde politikanın bo- yutu kadar, onu kötülemek için dü- zenlenen sahneler de dar tutulmuş. Baba ise, çocuklarına «iki tokatta» siyaseti yasaklamayı başarıyor! Seçmenliklerini kütüklere geçirmek için kapılarının çalınmasını bekli- yenler ise «Siyaset sana mı kal- dı?», «Ben sizi siyasetle uğraşası- nız diye mi getirdim?» türünden a- zorlamalara kulak kabartmak zo- runda kaldılar.

Sanatı siyasetin dışında tutma isteği tarihi olarak burjuvazinin if- las etmiş ve hiç bir pratik geçer- liliği olmayan özlemdir. Kapitalist toplumun bütün ilişkileri insanı bel- li bir siyasal tutum içine sokar. Po- litikaya zorlayan ilişkileri yaygın- laştırmak zorunda olan kapitalizm, politikanın yaygınlaşmasına karşı olmakla da kendi açmazını dile ge- tirir. Yığınları politika dışında tut- mak isteği öylesine iflâs etmiştir ki, artık burjuvazi bile bu özlemin-

de direktmenin yarar getirmeyeceği- ni bilmektedir. Bunun için daha çok, kendi siyasetinin egemenliği- ne hizmet eden bir sanat dünyası biçimlendirmek istemektedir.

Kıyasıya bir biçim almış olan siyasal mücadeleyi «gereksiz» gös- terme ilkelliğine burjuvazi bile iti- bar etmezken, kimi «antika»ların, salt, orijinallik olsun diye bu yol- dan sanat yapmaya çalışmaları da burjuvazinin hoş karşıladığı çaba- lardır.

Önümüzde Kısmî Senato Se- çimleri var. «Seçim yasakları» res- men başlamış durumda. Bu yasak- lar tam iki buçuk ay sürecek. Bu süre içinde TV'nin de uymak zo- runda olduğu bir yasaklar manzu- mesi var. Ancak, böyle bir yasak- lamanın olmadığı bir günde «Ah Nerede?» ile yansıyan mantığın seçim yasakları döneminde hangi biçimi alacağını varın siz düşünün. Televizyon seyircisinin bu iki bu- çuk ay içinde çekeceği var.

Eğer müdahale edilmezse, fi- lim seçicilerin sadece sorumsuz- luklarıyla değil, terbiyesizlikleriyle de karşılaşacağız. Terbiyesizliğin sanat dünyasına sızmış temsilci- lerinin «eserlerini» bize tanıştırmak görevi TV'ye düşmemelidir. Siya- set düşmanlığı yaparak siyasal ge- riciliğe dolaysız hizmet etmek de TV'nin görevi olmamalıdır. Oyun- cularının bile, bugün seyredirken yerin dibine girdiklerini sandığımız türden filimlerle seyircinin sinirle- riyle oynamaya TV'nin hakkı yok-

DEĞİŞME YOLUNDAKİ NIKARAGUA

Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi öncülüğünde tüm halkın zaferinden sonra Nikaragua, bütünüyle tam bir şantiye görünümüne girdi. Geçici hükümetin İçişleri Bakanı Thomas Borge, Somoza'ya ve Somozacılığa karşı kazandıkları zaferden sonra, şimdi kendilerini cahillik ve geriliğe karşı savaşın beklediğini söylüyor.

YENİ ATAMALAR

Geçici Hükümette Dışişleri Bakan yardımcılığına Alvaro Ramirez (komünist) ve hem Devlet Bakanlığı hem de toprak reformu başkanlığına, Sandinista Ulusal Cephesi yöneticisi olan ve 'proleter' gruptan Jamie Welce atandılar.

Demokratik Hükümet, ulusal kuruluşların, kooperatiflerin ve köylülere ait toprakların işleyişinde tarımsal gelişmenin sağlam temellere oturabilmesi için köklü değişiklikler istiyor.

Nikaragua'da 'Yeniden İnşa' Hükümetini öncelikle tanıyan ülkeler arasında, Sosyalist ülkelerden Küba, SSCB, Çin ve Vietnam; Avrupa'dan İtalya ve İspanya var. Faşist cuntalarla yönetilen Şili, Arjantin ve Paraguay dışında tüm Latin-Amerika ülkeleri de yeni hükümeti tanıdıklarını açıkladılar.

Nikaragua'nın yeni yöneticileri, bağlantısız ülkeler hareketine kabul edilmeleri için başvuruda bulundular ve Ağustos ayı sonunda Havana'da yapılacak zirve toplantısına katılmak istediklerini belirttiler.

BANKALAR MİLLİLEŞTİRİLDİ

Yeni hükümetin aldığı ilk önemli karar, bankaların millileştirilmesi oldu. Kuşkusuz bu, ülkenin yeniden inşasında önemli bir adım. Özel bankaların millileştirilmesi kararını, geçici hükümet adına, Alfonso Robeda açıkladı.

Diktatörlük döneminde ülke ekonomisinin çöküşü, finans sistemini ciddi olarak etkilemiş bulunuyor. Yeni atanan yetkililer, finans kurumlarının çalışmalarının normal dönmelerini, ülke ekonomisinin kalkındırılmasını ve önemli miktarlarda paranın, iş yaratma, halka besin maddeleri sağlama ve toprağı işleme için ayrılmasını istiyorlar.

Nikaragua'nın eşine rastlamadığı bir felaket dönemi yaşadığını söyleyen geçici hükümet üyesi Sergio Ramirez, merkezi bir planlama yapılmasını ve yönlendirilmiş bir ekonominin uygulanmasını zorunlu gördüklerini belirtiyor.

Hükümet, şimdilik karma ekonomi sistemi uygulayacak.

Sergio Ramirez, kamu fonlarının Somoza'nın adamları ve yüksek düzeydeki

memurları tarafından tam bir savurganlıkla harcandığına dair ellerinde kesin kanıtlar bulunduğunu da söyledi. Ülkede korkunç boyutlara ulaşan bir gangster şebekesi çalışıyordu. 1977 yılı sonunda Somoza qilesi, Ulusal Bankaya yaklaşık 200 milyon dolar borçluydu. Kamu rezervleri, 1977 yılında 150 milyon dolar iken bugün yalnızca 3.5 milyon dolardır. Gerisi ya dışarıya kaçırılmış, ya da bazı kişilere peşkeş çekilmişti. Demokratik hükümet, hırsızların ve kamu fonlarını çarçur edenlerin peşini bırakmayacağını ve yasal yoldan cezalandırılacaklarını kesinlikle ifade ediyor.

Hâlen 1.200 milyon dolara yükselmiş bulunan dış borçlar konusunda ise yeni hükümet yöneticileri şöyle bir ayırım yapıyorlar :Diktatörlük döneminde, silah satın almak üzere girilmiş borçlar ne kabul edilecek, ne de bu konuda görüşmeye oturulacaktır. Örneğin, «Ulusal Muhafızlar»a silah alımı yüzünden İsrail'e olan 4.130.000 dolarlık borç ve Arjantin şirketlerine Savunma Bakanlığının 3.184.000 dolarlık borcu kabul edilmeyecek ve hükümet bu tutarları ödemeyecektir. Diğer borçlar için görüşmeler yapıldıktan sonra ödeme gerçekleştirilecektir.

Yabancı yatırımlar bundan böyle ancak, Nikaragua halkının egemenliğini koruyan kurallara saygılı kalmak koşuluyla yapılabilir.

İÇİŞLERİ BAKANININ AÇIKLAMALARI

Birkaç gün önce ilk basın toplantısını düzenleyen İçişleri Bakanı Tomas Borge, başlıca dört konu üzerinde duruyordu. Bunlardan birincisi, uluslararası yardımdı. Nikaragua hükümeti, çıkar gözetmeyen uluslararası yardımlara şiddetle ihtiyaç duyuyor. Ancak hiçbir müdahaleyi de kabul etmeyecek.

İkinci konu, yeni bir partiyle ilgiliydi. Ulusal ve yurtsever tüm güçleri birleştirecek bir partinin kurulabileceği belirtiliyordu.

İçişleri Bakanının özellikle vurguladığı husus ise, kendi geleneklerine, tarihlerine ve gerçeklerine tekabül eden yeni bir Nikaragua yaratmak istedikleriydi. Model uygulamasına girmeyeceklerini, 'Sosyal-Demokrasi' ve 'Kastroculuk'tan çok söz edildiğini, ancak sosyal-demokrasinin devrim sürecinin bir müttefiki olduğunu ve ittifak ilişkilerini koruyacaklarını söyleyen Borge, her model gibi 'Sosyal-Demokrasi' modelini de benimsemediklerini belirtti. «Küba'nın tekrarı söz konusu değildir ve kararı Nikaragua halkı verecektir,» diyen Bakan, devrimlerin ithal edilmediğini, her ülkenin somut koşullarının fonksiyonu olarak gerçekleştiğini söylüyordu.

Diğer bir konu tutuklularla ilgiliydi.

Mülteci kamplarına bundan böyle tutuklular konulacak. İçişleri Bakanı Tomas Borge, bu önlemin amacının, karşı-devrimci terörizmin gelişmesini engellemek olduğunu belirtti.

Bakanın açıklamasında, canilere cezasız kalacaklarını vaatmedikleri, ancak hiçbir tutuklunun kurşuna dizilmeyeceği, şimdiye kadar da hiç birine kötü davranılmadığı yer alıyordu. «Bizim politikamız, savaş sırasında hırslı olma, zaferden sonra da cömertliktir,» diyordu Borge.

Nikaragua'da savaş tutukluları sivil yasalara göre yargılanacaklar. Ne askerî, ne halk mahkemeleri kurulacak. Yargılamalar sonunda suçlu olmadıkları saptanlar isterlerse ülkeyi özgürce terk edebilecekler. Nikaragua halkı kazandığı zaferi kiskançlıkla bağlı ve adaletin yerini bulmasını istiyor.

YENİ BİR MERKEZİ SENDİKAYA DOĞRU

Nikaragua'lı emekçilerin, Sandinista merkezî sendikal örgütünde birleşmeleri için hazırlıklar sürüyor.

Nikaragua halkının ve özellikle öncülüğünü Sandinista Cephesinin yaptığı en fazla sömürülen emekçi kesimlerin birliği, Devrimi korumaya ve derinleştirmeye olanak sağlayacak.

Son günlerde Sandinista Cephesi yöneticileri, halkın devrime katılımını garantilemek için örgütlenmesi zorunluluğu üzerinde ısrarla duruyorlar. İşte bu çerçevede içinde emekçiler için tek bir sendikal merkez oluşturulması gerekiyor. Bu merkez, tüm işçi ve köylüleri bağrında toplayacak ve örgütlenmemiş diğer bütün sektörlerin sendikalaşmasını teşvik edecektir.

İşçi sınıfının en ileri kesimlerini bir araya getiren ve FSLN'nin mücadelesine önemli katkılarda bulunan bazı örgütler de, bu sendikal merkeze katılacaklar.

Birlik

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk
— Yönetim yeri: Parmakkapı Tel Sokak 2/4, Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 aylık: 225 TL,
1 Yıllık 450 TL, yurt dışı iki katıdır. Avrupa temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen,
1 Postfach: 5322 Federal Almanya — BankaNo: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto
Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: ÇAĞDAŞ OFSET — S.B.T.: 6 Ağustos 1979